

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

veilige dijken • droge voeten • schoon water

Peilbesluit Linschoterwaard

Toelichting

Ter inzage van 20 april tot 1 juni 2026

Vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 september 2026

Verantwoording

Titel: Toelichting Peilbesluit Linschoterwaard
Contactpers.: Chayenne van Woerden
Documentnr.: DM 2086351
Versie: Eindversie HDSR
Datum: 27-8-2026

Inhoud:

1	Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht	4
1.1	Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?	4
2	Waarom een nieuw peilbesluit?	6
2.1	Wat is een peilbesluit?	6
2.2	Visie peilbeheer	6
3	Gebiedsbeschrijving	7
3.1	Het plangebied	7
3.2	Het watersysteem	11
4	Actualiteit van het peilbesluit	17
4.1	Resultaten toets op actualiteit	17
4.2	Administratieve correcties	17
5	Afweging van de peilen	20
5.1	Rapijnen	20
5.1.1	Cattenbroek (LSW_001)	20
5.1.2	Ijsselveld (over de vaart (oost)) (LSW_003)	21
5.1.3	Overstort Linschoten (LSW_007)	21
5.1.4	Park Rapijnen (LSW_008)	21
5.1.5	Ijsselveld (over de vaart) (LSW_009)	21
5.1.6	Ijsselveld (over de vaart (west)) (LSW_010)	22
5.2	Wulverhorst	22
5.2.1	Wulverhorst (de Haar – Grienden) (LSW_012)	22
5.2.2	Wulverhorst (de Lagenpolder) (LSW_013)	22
5.2.3	Linschoterbos/Wulverhorst (de Lagenpolder) (LSW_015)	23
5.2.4	Wulverhorst Noord (LSW_016)	23
5.2.5	Wulverhorst Zuid (A12) (LSW_020)	23
5.3	Snelrewaard	23
5.3.1	Snelrewaard-oost (LSW_022)	23
5.3.2	Schagen en den Engh (LSW_023)	24
5.3.3	De Wilde Baan (LSW_025)	24
5.3.4	Oudenburg (LSW_026)	25
5.3.5	De Driesprong – zijde Ijsselveld (LSW_028)	25
5.3.6	Snelrewaard – Driesprong (LSW_029)	25
5.3.7	Vletsloot-zuid (LSW_030)	25
5.3.8	Schagen en den Engh (Linie van Linschoten) (LSW_031)	25

5.3.9	Schagewetering (LSW_032).....	26
5.4	Noord-Linschoten	26
5.4.1	Noord-Linschoten (LSW_033).....	26
5.4.2	Noord-Linschoten (Oudewater) (LSW_034)	27
5.5	Boezemstelsel Oude-Rijn.....	27
5.6	Voorgesteld peilbesluit en peilbeheer	27
5.7	Veranderingen in waterpeil.....	28
5.8	Peilafwijkingen	30
6	Effecten van de nieuwe peilen	37
6.1	Drooglegging	37
6.2	Grondwater	37
6.3	Wateroverlast en waterbeschikbaarheid.....	38
6.4	Bodemdaling en broeikasgassen.....	38
6.5	Waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit	39
6.6	Weidevogels	39
6.7	Waterveiligheid	40
6.8	Cultuurhistorie en archeologie.....	40
6.9	Recreatie.....	41
6.10	Vaarwegbeheer	41
7	Verantwoordelijkheden waterbeheer	41
7.1	Wie doet wat in het waterbeheer?	41
7.2	Wat kunt u van het waterschap verwachten?	42
8	Inspraak en informatie	44
8.1	Inspraak	44
8.2	Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?.....	44
8.3	Beroep na vaststelling	44
8.4	Contact en informatie	44

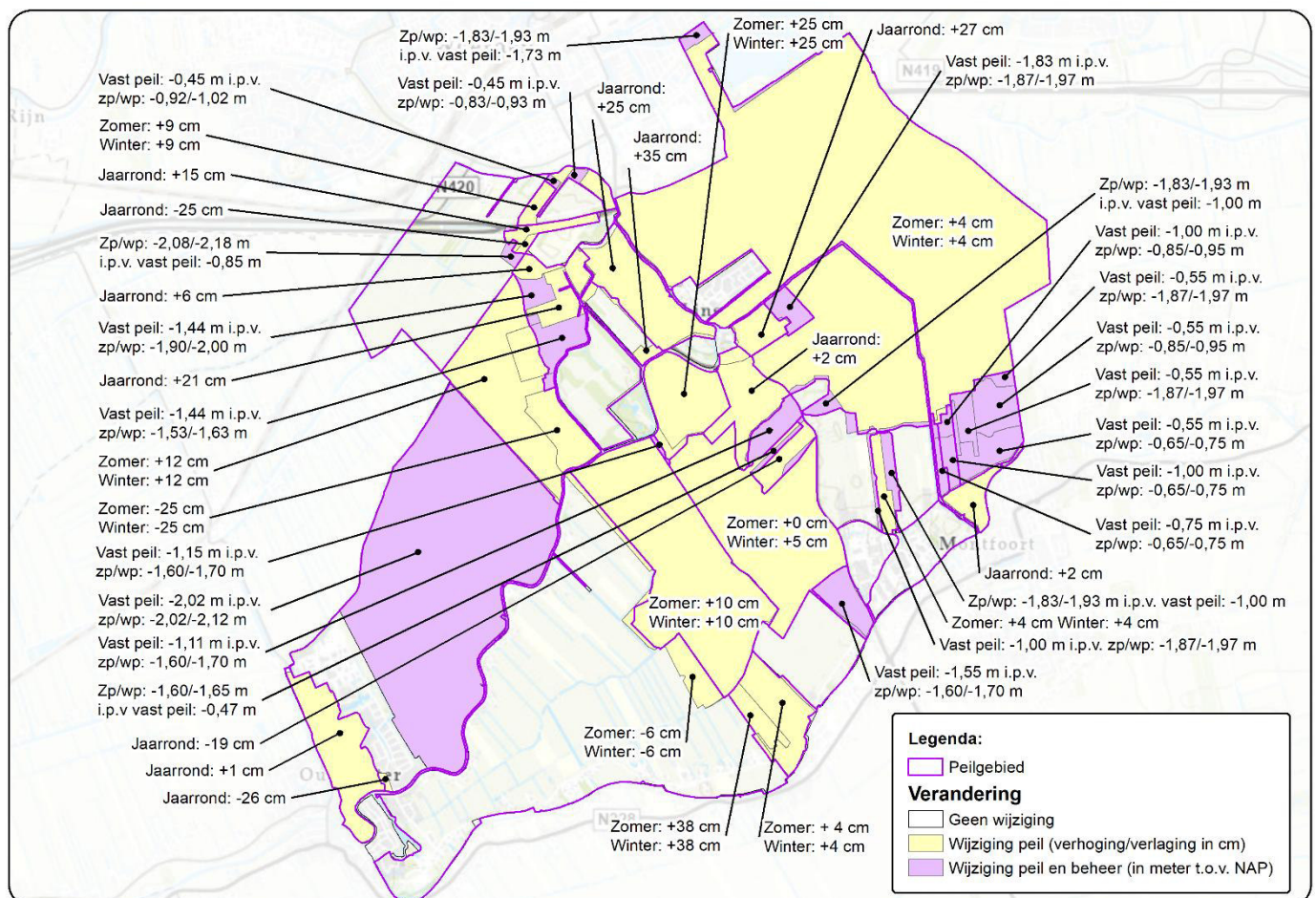
1 Samengevat: het nieuwe peilbesluit in vogelvlucht

1.1 Wat betekent dit peilbesluit voor de peilen in het gebied?

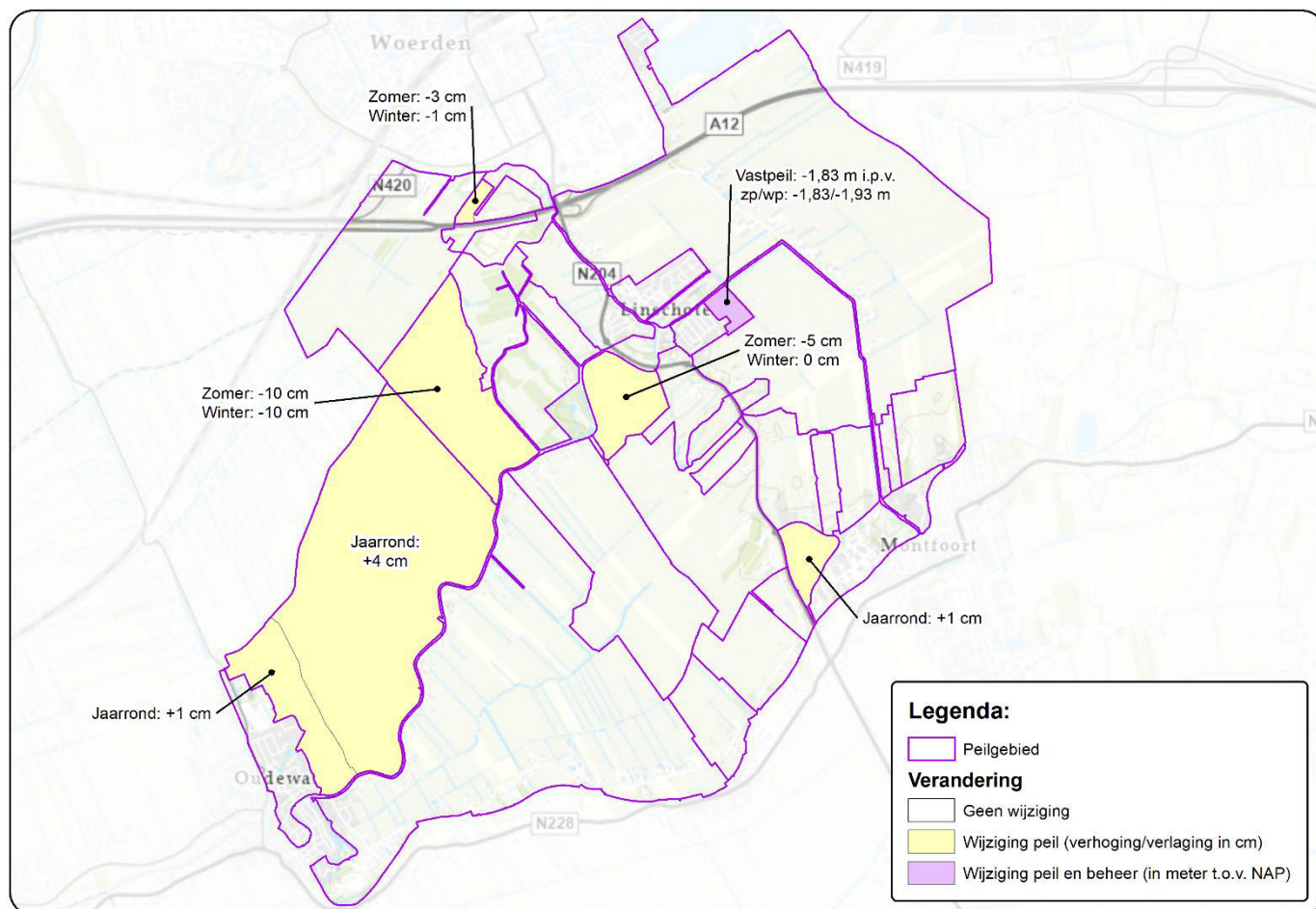
Met de afronding van het watergebiedsplan in de Linschoterwaard kloppen de peilen in veel peilgebieden niet meer met het vigerende peilbesluit. Dit komt omdat het watersysteem op veel plaatsen is veranderd door de uitgevoerde maatregelen. Op sommige plaatsen zijn maatregelen geschrapt waardoor de situatie juist onveranderd is, terwijl in het vigerend peilbesluit de maatregel al was meegenomen. In dit nieuwe peilbesluit wordt het vigerend peilbesluit geactualiseerd op basis van de huidige situatie. Voor veel gebieden waar het huidige peil voldoet aan de toetsingskaders van het huidige beleid verandert er niets. Voor een klein aantal gebieden waarvoor dit niet geldt worden nieuwe peilen voorgesteld die passen bij de huidige situatie. De actualisatie van het peilbesluit Linschoterwaard richt zich op deze specifieke gebieden.

Overige belangrijke punten in dit peilbesluit

- Het peilbesluit Linschoterwaard voegt vier deelgebieden samen die voorheen een eigen peilbesluit hadden: Noord-Linschoten, Wulverhorst, Snelrewaard, en Rapijnen.
- *De Linschoterwaard is gevoelig voor bodemdaling door een veenbodem met een lokaal in dikte variërend kleidek. Voor veenweidegebieden is er nieuw beleid sinds het vorige peilbesluit, waaronder de Regionale Veenweiden Strategie (RVS). In dit peilbesluit zal dus extra aandacht zijn voor het remmen van bodemdaling en de CO₂-uitstoot in het gebied.*

Figuur 1: Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met het vigerende peilbesluit uit 2011.

Figuur 2: Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met de praktijksituatie in 2025.

2 Waarom een nieuw peilbesluit?

Dit is de toelichting op het nieuwe peilbesluit voor de Linschoterwaard. In dit peilbesluit wordt het peilbeheer van de Linschoterwaard geactualiseerd. Het vervangt de vorige peilbesluiten Rapijnen 2011, Wulverhorst 2011, Snelrewaard 2011 en Noord-Linschoten 2011.

De peilbesluiten uit 2011 zijn vastgesteld als onderdeel van het watergebiedsplan Linschoterwaard. Dit watergebiedsplan bestond uit een aantal maatregelen met als doel wateroverlast te verminderen, schoon water en ecologie te bevorderen en hydraulische knelpunten aan te pakken. Inmiddels zijn deze maatregelen uitgevoerd. Door deze werkzaamheden, en andere ontwikkelingen in het gebied, is het vigerende peilbesluit niet meer actueel en is er een nieuw peilbesluit nodig.

2.1 Wat is een peilbesluit?

Het waterschap is wettelijk verplicht een peilbesluit op te stellen en ervoor te zorgen dat dit actueel is. In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit peil te handhaven. De overige taken en verantwoordelijkheden rondom het waterbeheer kunt u teruglezen in hoofdstuk 7. Een peilbesluit bestaat uit:

- een besluit over de toe te passen peilen (het peilbesluit);
- een kaart waarop de begrenzing van het gebied is aangegeven (de peilbesluitkaart);
- een toelichting op het besluit (dit document).

In deze toelichting leest u over het gebied, het watersysteem en wordt de afweging van de verschillende belangen beschreven, die heeft geleid tot dit besluit. Ook zijn de te verwachten effecten van het peilbesluit op de diverse betrokken belangen beschreven.

2.2 Visie peilbeheer

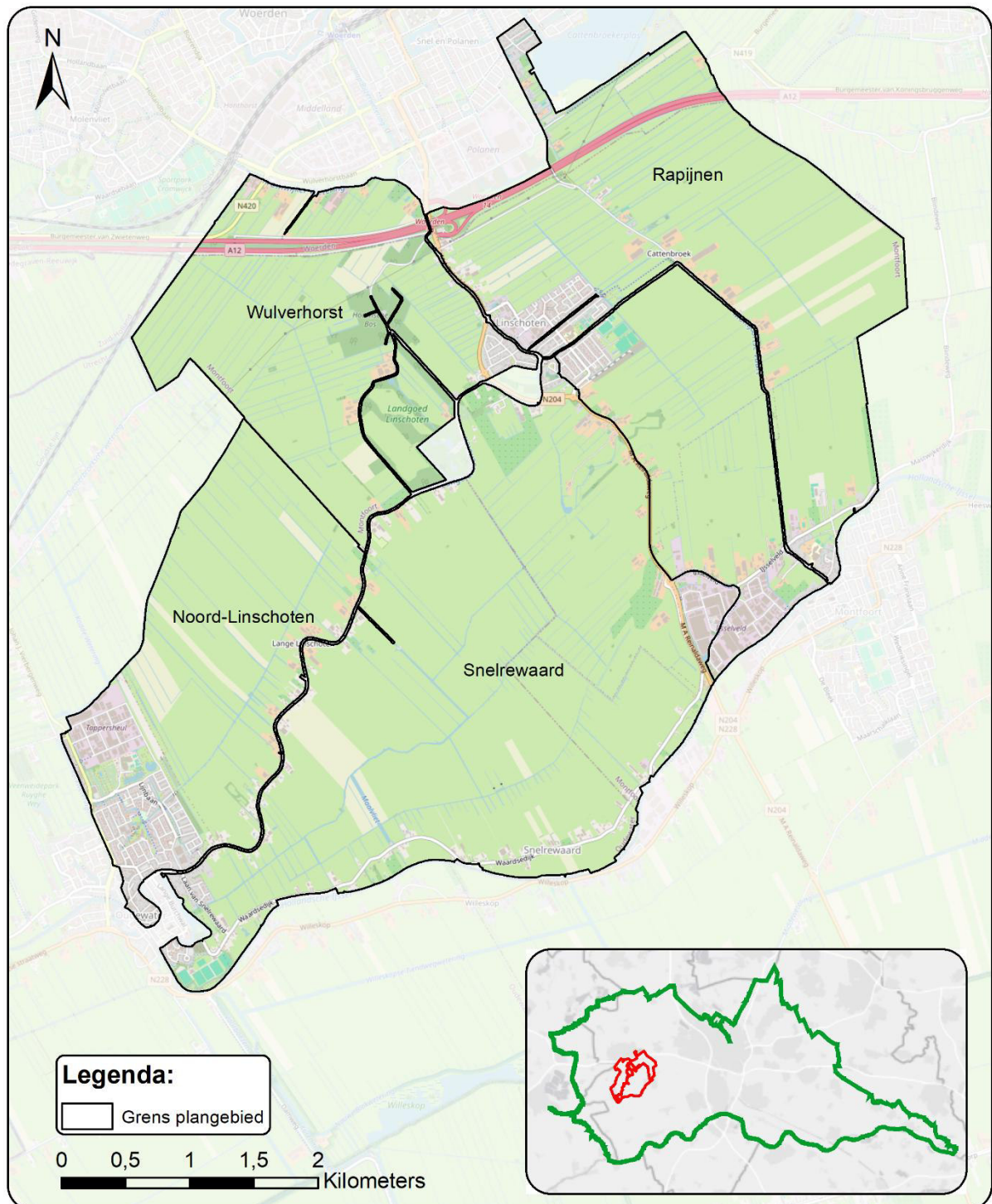
In de Beleidsnota peilbeheer 2019 zijn de uitgangspunten vastgelegd die het waterschap hanteert bij het opstellen van een peilbesluit. Daarnaast zijn ook nieuwere beleidsuitgangspunten, zoals de Regionale Veenweiden Strategie, meegenomen in het proces. Het langetermijndoel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is het realiseren van een duurzaam en robuust watersysteem dat:

- de huidige gebruiksfuncties faciliteert;
- bestand is tegen klimaatveranderingen;
- aansluit bij maatschappelijke opgaven;
- in het veenweidegebied de bodemdaling vermindert met 50% in 2030;
- bijdraagt aan de realisatie van doelen voor ecologie en gebruikers van het watersysteem;
- op lange termijn een voorspelbare kostenontwikkeling heeft.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Het plangebied

Het plangebied (zie figuur 3) bestaat uit de Linschoterwaard (circa 2880 ha). De Linschoterwaard bestaat uit 4 deelgebieden: Rapijnen (ca 940 ha), Wulverhorst (ca 480 ha), Noord-Linschoten (ca 450 ha) en Snelrewaard (ca 1010 ha). Deze polders liggen in de gemeenten Woerden, Oudewater en Montfoort in de provincie Utrecht.

Figuur 3: Het plangebied met de vier deelgebieden binnen de Linschoterwaard.

De belangrijkste functies in het gebied zijn landbouw en bebouwing. De bebouwing in het plangebied bestaat uit het dorp Linschoten en delen van Montfoort en Oudewater. Daarnaast is er bebouwing langs de Lange Linschoten en langs de Montfoortse Vaart. Het grootste deel van het overige oppervlak is in gebruik voor de landbouw. Dit is vooral grasland, een aantal percelen voor akkerbouw en een enkele boomgaard. Belangrijke wegen in het gebied zijn aan de noordkant de A12 en van noord naar zuid loopt de N204 door het gebied.

Het plangebied is ontgonnen vanaf het eind van de 11^e eeuw. Hierdoor ontstond een cope-ontginningslandschap dat wordt gekenmerkt door de regelmatige langgerekte percelen. Vooral in de deelgebieden Rapijnen en Noord-Linschoten zijn deze patronen goed te herkennen. De veenontginning is uniek binnen Europa, met vaste dieptematen, een regelmatig patroon van (vaak verbrede) sloten, en (dwars)kaden en boerderijlinten met oriëntatie op de ontginningsbasis.

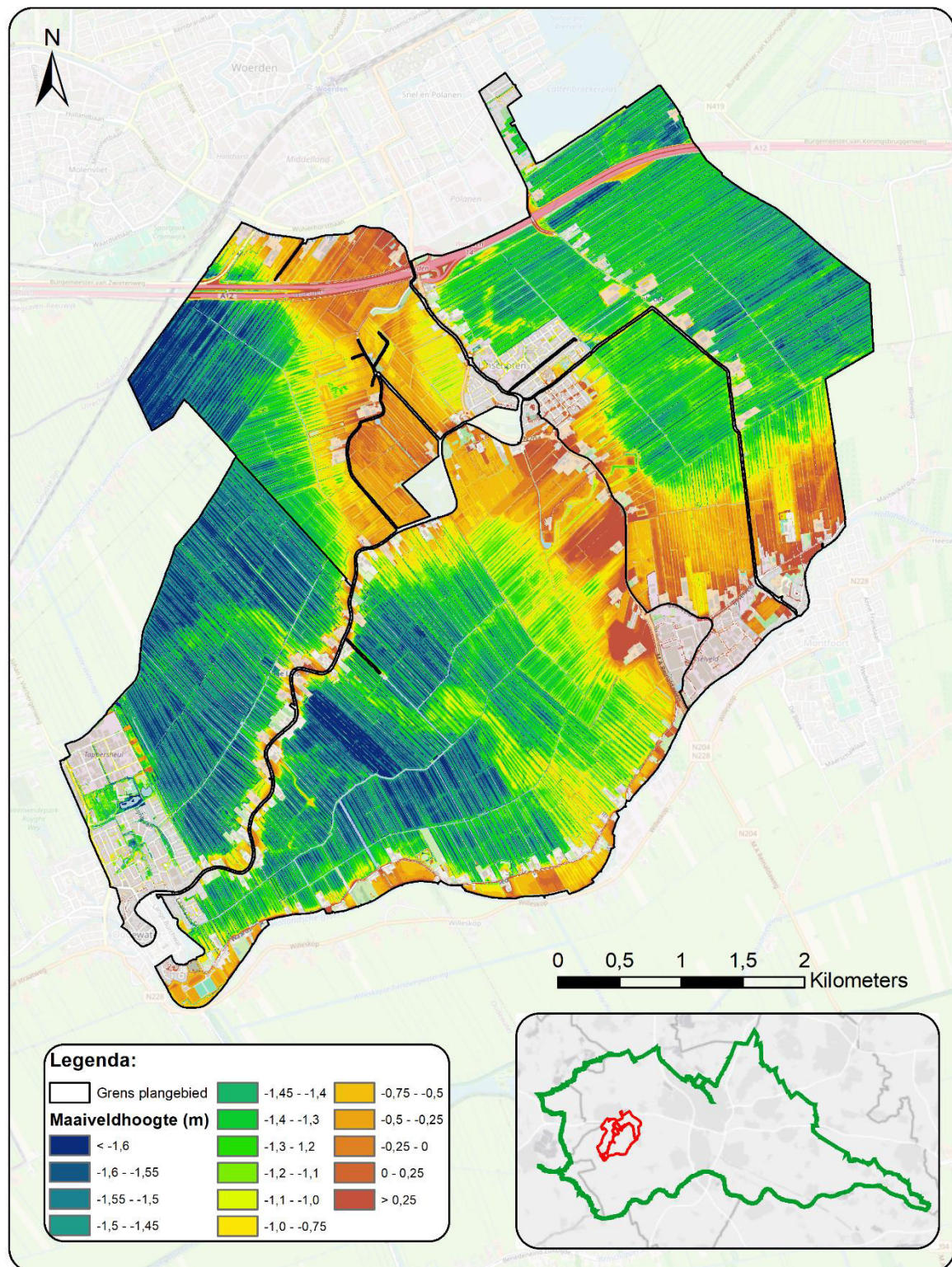
In de Linschoterwaard liggen twee grote weidevogelkerngebieden. Deze liggen in de deelgebieden Snelrewaard en Noord-Linschoten. Daarnaast liggen in Linschoterwaard natuurgebieden die onderdeel zijn van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze gebieden liggen in de deelgebieden Wulverhorst en Snelrewaard.

Maaiveldhoogte

Voor de bepaling van de maaiveldhoogte is de recentste versie van het Actueel Hoogtebestand Nederland gebruikt: AHN5. De metingen hiervoor zijn gedaan in 2023. In figuur 4 zijn de resultaten hiervan te zien. Op deze hoogtekaart zijn de verschillen in het gebied duidelijk te zien. De polders aan de zuidwestkant van het gebied liggen het laagst met delen rond de 1,7 m onder NAP. Hier zijn ook de hoger gelegen oude stroomruggen van vroegere rivierlopen duidelijk zichtbaar. De hoogst gelegen delen van het plangebied liggen rond een oude stroomrug tussen Montfoort en Woerden. Hier lopen de maaiveldhoogtes op tot zo'n 25 cm boven NAP.

Gemiddelde en mediaan

Het bepalen van de maaiveldhoogte van een gebied kan op een aantal wiskundige manieren. In dit peilbesluit is gewerkt met de mediaan. Dat is de middelste waarde van een groep getallen die worden gerangschikt op grootte. Extreme waarden beïnvloeden het resultaat van de mediaan minder dan bij een bepaling van het wiskundige gemiddelde.

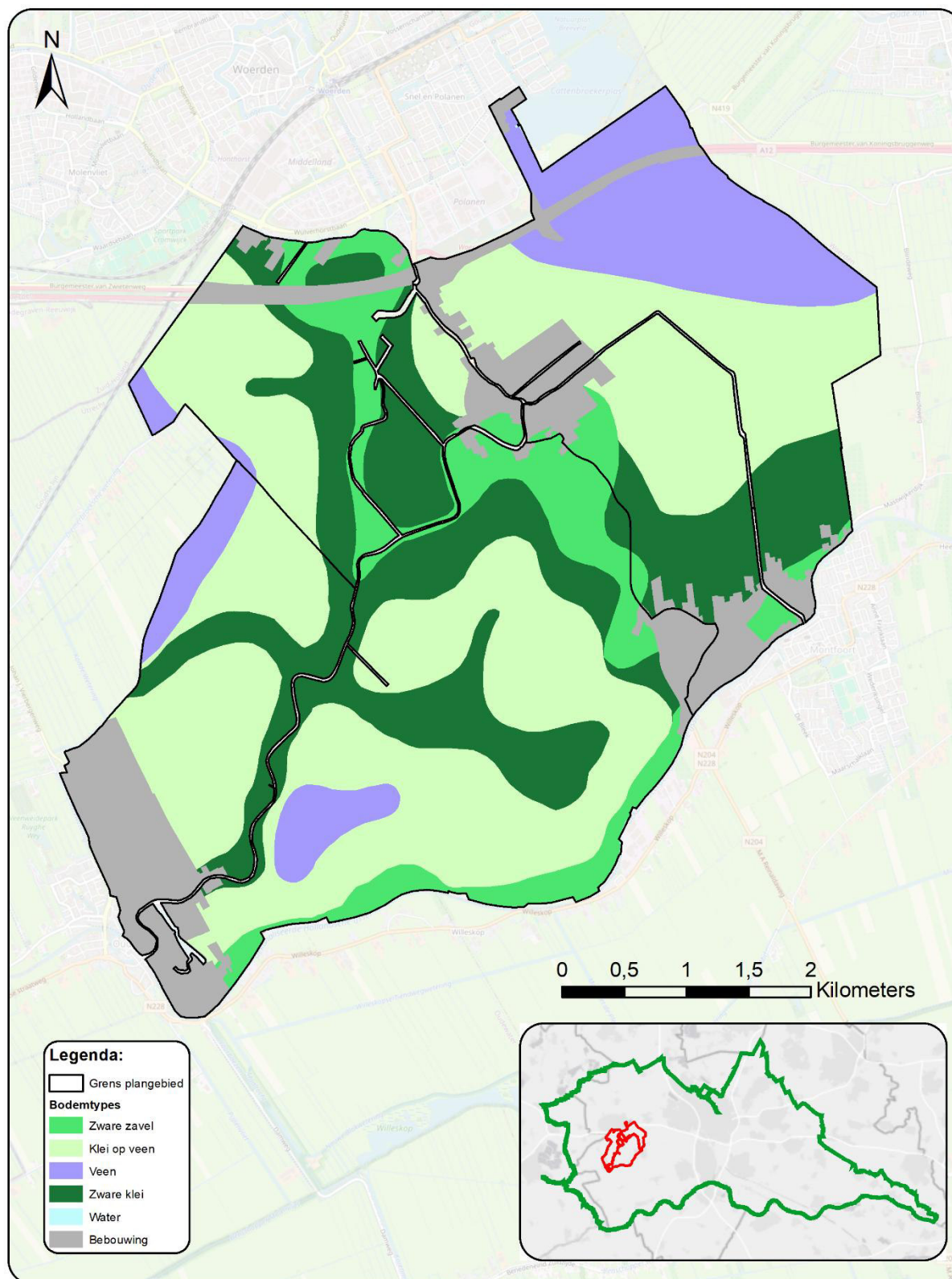

Figuur 4: Maaiveldhoogte plangebied (gebaseerd op Actueel Hoogtebestand Nederland – AHN5).

Bodem

De bodem van het plangebied bestaat uit een afwisseling van veen en klei. Na de laatste ijstijd heeft zich een dik pakket veen gevormd in het gebied. Door dit veenlandschap stroomden rivieren die klei in het gebied hebben afgezet. Dichtbij de rivier zijn hierdoor oeverwallen gevormd. Verder van de rivierlopen af is er een dun kleidek op het veen gevormd. In het huidige landschap zijn de oeverwallen

nog goed te herkennen als hogere delen in het landschap. Ook op de bodemkaart (figuur 5) zijn de oeverwallen duidelijk zichtbaar als delen met zware klei en zware zavel.

Figuur 5: Bodemtypes in de Linschoterwaard.

Bodemdaling

De Linschoterwaard heeft veen in de bodem en heeft daardoor te maken met bodemdaling. Doordat het kleidek, dat op het veen ligt, niet overal even dik is gaat de bodemdaling op sommige plaatsen sneller dan op andere plaatsen in het gebied.

Het waterschap heeft de ambitie om de bodemdaling in veengebieden in 2030 met 50% te remmen. In hoofdstuk 6.4 worden de effecten van dit peilbesluit op onder andere de bodemdaling toegelicht. Bodemdaling is een maatschappelijk opgave, waarbij iedereen een eigen verantwoordelijk heeft. In de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn uitgangspunten vastgesteld hoe het waterschap invulling geeft aan deze ambitie. Daarnaast is in 2022 de Regionale Veenweiden Strategie (RVS) opgesteld door de Provincie Utrecht. Voor veengebieden is de RVS leidend boven de Beleidsnota.

3.2 Het watersysteem

Het watersysteem van de Linschoterwaard (Figuur 6) is sinds het vorige peilbesluit op meerdere plekken veranderd door de uitvoering van maatregelen uit het watergebiedsplan Linschoterwaard. Voorbeelden van deze maatregelen zijn het vergroten van duikers om de afvoer te verbeteren en het bouwen van gemaal Waardsedijk om maalstops tijdens piekbuien te voorkomen.

Water komt het gebied in door verschillende inlaten, onder andere langs de Lange Linschoten, de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en de Cattenbroekerplas. De afvoer uit het gebied gaat middels verschillende gemalen. Water uit de polder Snelrewaard wordt afgevoerd richting de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel bij gemaal Waardsedijk. Noord-Linschoten, Rapijnen en Wulverhorst wateren alle drie af op het boezemstelsel van de Oude Rijn. De Lange Linschoten is ook onderdeel van dit boezemstelsel. De afvoer van deze gebieden gaat via de gemalen Noord-Linschoten, Rapijnen, Overvliet en Wulverhorst. Uiteindelijk wordt het water via de Oude Rijn en Gekanaliseerde Hollandsche IJssel richting het westen afgevoerd om uiteindelijk naar de Noordzee te stromen.

Tussen het boezemstelsel en de polder liggen meerdere waterkeringen, waaronder de (Korte) Linschotenkade, Montfoortse Vaartkade, Haardijkkade, en enkele voorboezemkades.

Grondwater

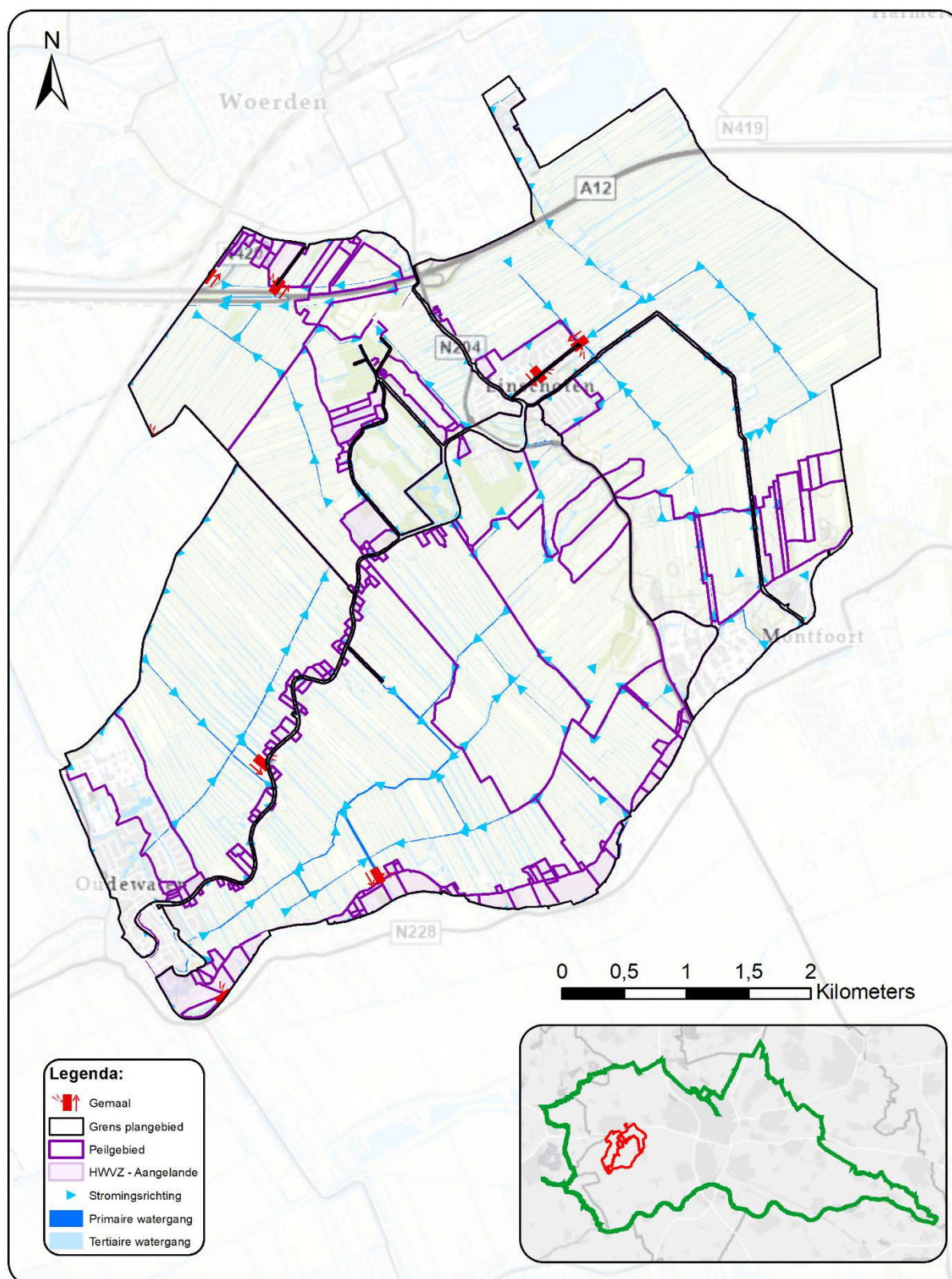
De grondwaterstand varieert door het jaar heen onder invloed van neerslag en verdamping. In de winter is de grondwaterstand over het algemeen hoger (door een neerslagoverschot) en in de zomer lager (door een verdampingoverschot). Een deel van de neerslag wordt direct afgevoerd via de gemalen in het gebied en een deel infiltreert in de bodem en komt dan vertraagd tot afvoer. Daarnaast is de grondwaterstand ook afhankelijk van kwel en wegzijging en het peilbeheer van het oppervlaktewater.

De gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) is een maat voor de laagste grondwaterstanden gedurende het jaar. Deze komen voornamelijk in langdurig droge perioden met veel (gewas)verdamping voor. In de meeste gebieden ligt de GLG op 50-100 cm onder het maaiveld. Rond de hoger gelegen stroomruggen ligt de GLG op 100-200 cm onder het maaiveld met een enkele uitschieter lager dan 200 cm onder het maaiveld.

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) is een maat voor de hoogste grondwaterstanden die in een jaar verwacht worden en typisch in de natste weken van het jaar (in de winter) voorkomen. De GHG ligt voor het merendeel van het gebied op tussen de 50 en 10 cm onder het maaiveld. Rondom de hoger gelegen stroomruggen ligt de GHG iets dieper, tot 100-200 cm onder het maaiveld.

Kwel en wegzijging is het proces van toestroom naar of wegvloeien van grondwater naar het oppervlaktewater. In het plangebied zijn de hoeveelheden kwel en wegzijging klein. In de laaggelegen

polders is er sprake van 0 tot 0,5 mm/dag aan kwel. In de gebieden rond de stroomruggen is er juist een kleine hoeveelheid aan infiltratie. Deze infiltratie ligt in het grootste deel tussen de 0 en 0,5 mm/dag met uitschieters naar 1 mm op enkele plekken.

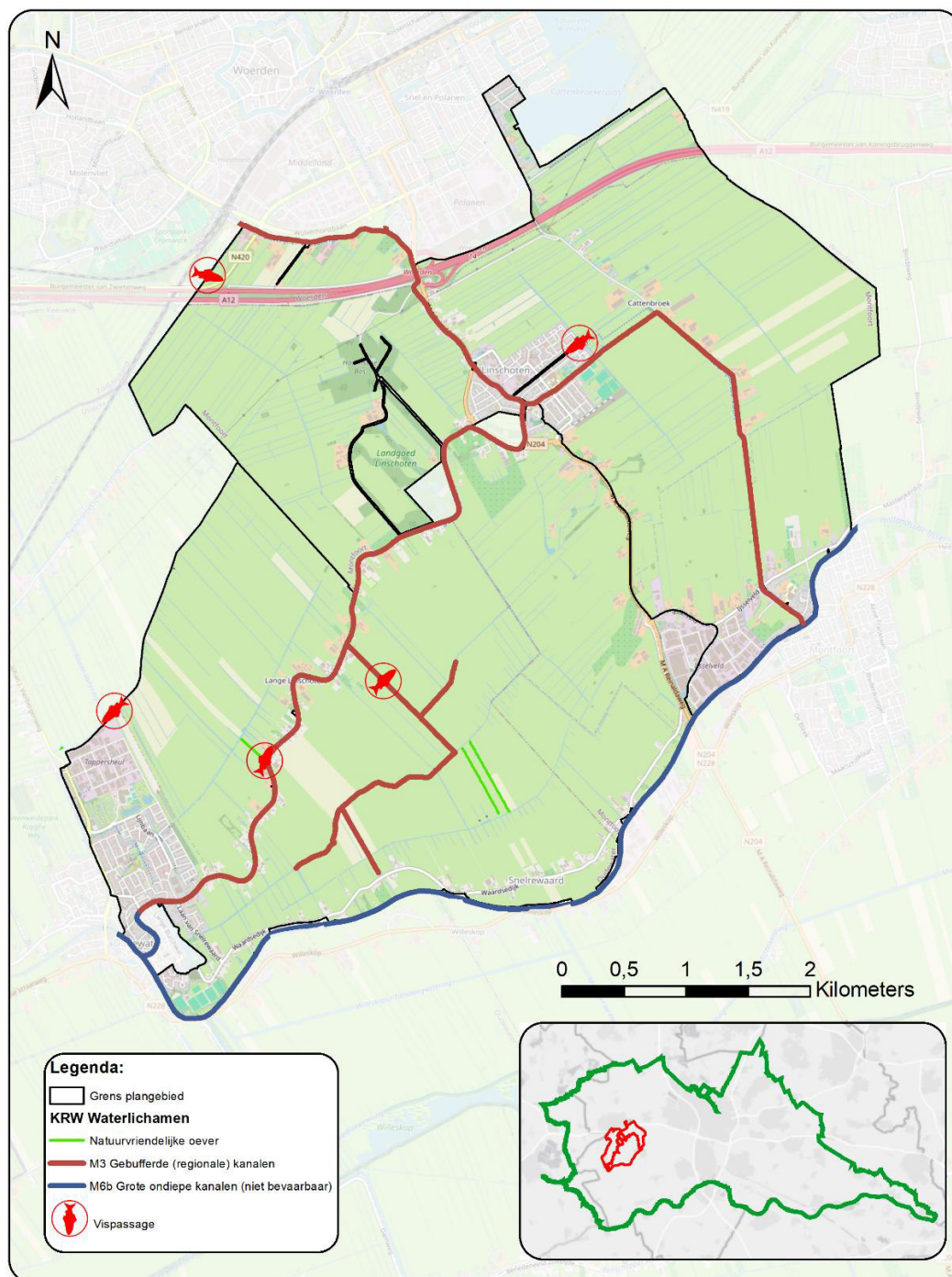
Figuur 6: Het watersysteem in de Linschoterwaard in de huidige situatie (2025).

Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen waterkwantiteit (wateropgave wateroverlast, dit zijn provinciale normen). Het watersysteem van de Linschoterwaard voldeed bij de laatste toetsing in 2026 in drie peilgebieden niet aan de normen. Met het watergebedsplan is er veel verbeterd aan het watersysteem waardoor de waterbeschikbaarheid en afvoercapaciteit verbeterd zijn.

Waterkwaliteit en biodiversiteit

Schoon oppervlaktewater is belangrijk voor planten en dieren om te kunnen leven en is een onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving voor de mens om te werken, te wonen en te recreëren. Daarom zijn er doelen gesteld voor het waterkwaliteitsniveau en biodiversiteit waar de watergangen in

Figuur 7: EKRW-waterlichamen, vispassages en natuurvriendelijke oevers.

Nederland aan moeten voldoen. Hieronder vallen zowel de doelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) waarover het waterschap rapporteert naar Europa, als de doelen voor het zogenoemde 'overig water' die door de regio zelf zijn opgesteld en waarover het waterschap rapporteert aan de provincies.

Europese Kaderrichtlijn Water

Een deel van de primaire watergangen in de Linschoterwaard (zie figuur 7) is aangewezen als waterlichaam voor de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW). Dit zijn de Lange Linschoten, Snelrewaard en de Montfoortse Vaart. Vanuit de Lange Linschoten, Montfoortse Vaart en Gekanaliseerde Hollandsche IJssel wordt water de polders van de Linschoterwaard ingelaten. Ook de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel is een EKRW-Waterlichaam. De EKRW is een Europese Richtlijn die als doel heeft om de oppervlaktewaterkwaliteit en ecologie in een 'goede toestand' te brengen en te houden.

Het doeltype van de waterlichamen Lange Linschoten, Snelrewaard en Montfoortse Vaart is M3, categorie gebufferde (regionale) kanalen. Binnen deze categorie vallen kanalen en sloten die breder zijn dan 8 meter en een belangrijke aan- en afvoerfunctie hebben. De Gekanaliseerde Hollandsche IJssel heeft doeltype M6b: Grote ondiepe kanalen met scheepvaart. In de EKRW-waterlichamen worden metingen gedaan om de chemische en biologische kwaliteit van het water te monitoren. Met deze metingen wordt een watersysteemanalyse gemaakt om het ecologisch functioneren van het watersysteem in beeld te brengen.

De toetsing uit 2025 laat zien dat de *Ecologische toestand* van de EKRW-lichamen nog niet voldoet aan de gestelde doelen. Dit is beoordeeld aan de hand van de onderdelen *biologie*, *algemeen fysische chemie* en *specifieke verontreinigende stoffen*. Voor het onderdeel *biologie* scoren de Snelrewaard en de Montfoortse Vaart 'matig' en de Lange Linschoten en Gekanaliseerde Hollandsche IJssel 'ontoereikend'. De beoordeling ontoereikend is het gevolg een slechtere score op het onderdeel waterplanten (ontoereikend). Op de overige onderdelen werd wel 'matig' of 'goed' gescoord.

De score matig voor de Snelrewaard en de Montfoortse Vaart komt door mindere scores voor de onderdelen macrofauna, waterplanten en fytoplankton. Ook hier werd voor vis wel 'goed' gescoord. Het onderdeel *algemeen fysische chemie* scoorde in 2025 'matig' voor alle de EKRW-waterlichamen behalve de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Deze scoorde 'goed'. De score 'matig' van de drie andere waterlichamen wordt veroorzaakt door een hoog fosfor gehalte en een laag doorzicht.

De categorie *specifieke verontreinigde stoffen* voldeed in 2025 voor geen van de 4 EKRW-Waterlichamen aan de normen en het is onzeker of het doel bereikt wordt in 2027.

De *Chemische toestand* is ook beoordeeld tijdens de toetsing uit 2025 aan de hand van de onderdelen *ubiquitaire stoffen* en *niet-ubiquitaire stoffen*. Voor de Lange Linschoten en de Montfoortse Vaart voldoen beide categorieën niet. Voor de Snelrewaard en de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel voldoet alleen de categorie *niet-ubiquitaire stoffen*.

Aanvullende informatie en bijbehorende kanttekeningen rond de toetsing uit 2025 zijn te raadplegen via de EKRW factsheets¹.

¹ Informatiehuis Water. (2025, 8 September). <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>. Opgehaald van Waterkwaliteitsportaal: <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>

Doelen overig water

In de kleinere oppervlaktewateren, ook wel het overig water genoemd, formuleren we als waterschap samen met gebiedspartners de doelen en maatregelen. De voortgang hiervan rapporteren we aan de provincie. Met de doelen voor het overig water werken we aan de leefbaarheid van ons beheergebied door de ecologie en biodiversiteit te verbeteren. Het is voor de grote waterlichamen belangrijk dat ook de haarvaten van het watersysteem van goede kwaliteit zijn.

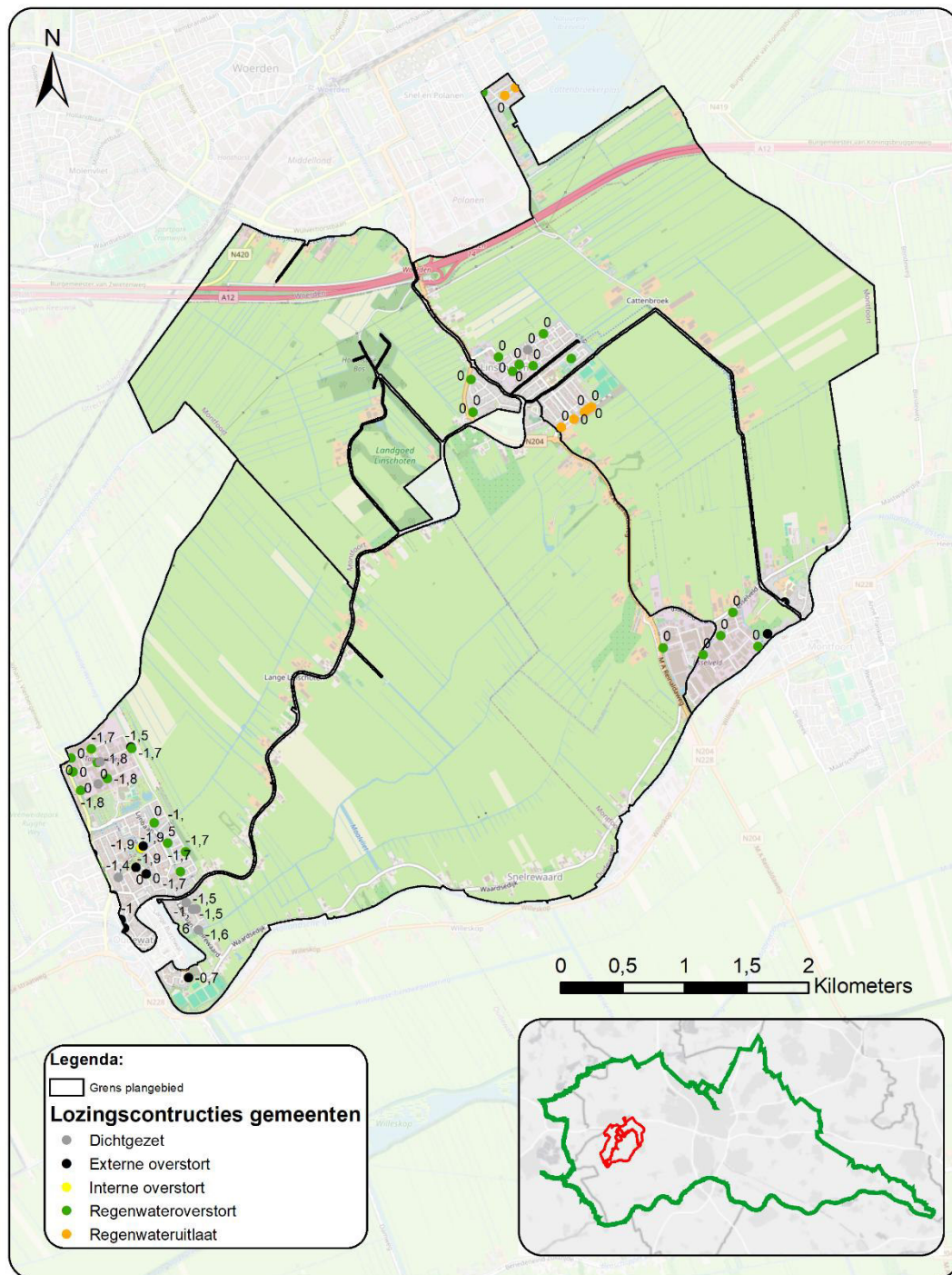
Figuur 8: Streefbeeld 'zichtbaar' en 'levendig' voor overig water in het kleigebied.

De Linschoterwaard valt in de categorie “kleigebied”. Het waterschap heeft als doel om in 2027 gemiddeld het streefbeeld ‘levendig’ te halen voor het overig water in deze categorie. Om dit te bereiken is het nodig dat ingezet wordt op terugdringen van emissies, de inrichting van het watersysteem en ecologisch beheer en onderhoud.

In het gebied liggen twee watergangen met een natuurvriendelijke oever. Het gaat om de watergang naar gemaal Noord-Linschoten en een watergang in de Snelrewaard (zie figuur 7). Bij natuurvriendelijke oevers kan een natuurlijk peil meerwaarde hebben, omdat het waterpeil stijgt bij veel neerslag en zakt bij weinig neerslag waardoor een zone kan ontstaan met verschillende soorten vegetatie.

Riooloverstorten

In de dorpen in het plangebied liggen verschillende riooloverstorten (zie figuur 9). Voor zover bekend functioneren die naar behoren.

Figuur 9: Lozingsputten in het plangebied. De cijfers geven de hoogte van de overstortdrempels aan in m t.o.v. NAP.

4 Actualiteit van het peilbesluit

Vanuit de Omgevingsverordening Provincie Utrecht (2025) heeft het waterschap de taak om te zorgen dat een peilbesluit actueel is. In de verordening staat dat daarvoor in elk geval rekening moet worden gehouden met veranderingen in de omstandigheden ter plaatse en met veranderingen in de aanwezige functies en belangen.

Actualiteitstoets

Het waterschap heeft een grotendeels geautomatiseerde methodiek waarmee jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt hoe actueel het peilbeheer is in het beheergebied van HDSR. Een peilgebied is actueel als het vastgelegde peil en peilbeheer in de praktijk in normale situaties goed uitvoerbaar zijn. Ook is het toegesneden op de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen, en voldoet het aan de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

4.1 Resultaten toets op actualiteit

Bij de actualiteitstoets van de Linschoterwaard is vastgesteld dat de vigerende peilgebieden 14-D1, 14-D2, 14-H, 14-I, 15-A, 15-B1, 15-B2, 15-D, 15-E, 15-F, 15-G, 15-K, 15-M, 15-N, 16-A, 16-E2, 16- en 16-J niet actueel waren bij de laatste toetsing op actualiteit. Dit komt doordat:

- Er een aantal peilgebieden is waar een ander peilbeheer wordt gevoerd dan wat er in het vigerend peilbesluit staat. Voor deze peilgebieden is een nieuwe peilafweging gemaakt. Vaak worden hierbij de praktijkpeilen vastgelegd.
- Voor sommige peilgebieden de huidige grenzen anders zijn dan in het vigerend peilbesluit is vastgelegd. Dit wordt aangepast in het nieuwe peilbesluit. Ook zijn er peilgebieden die tegenwoordig bij een ander peilbesluit horen. Deze worden dus niet meer opgenomen in dit peilbesluit.
- De drooglegging in sommige peilgebieden bij de gevoerde peilen afwijkt van de normen die zijn vastgelegd in de Beleidsnota Peilbeheer 2019. Voor deze peilgebieden is een nieuwe peilafweging gemaakt.
- In de peilbesluiten Wulverhorst 2011, Rapijnen 2011, Noord-Linschoten 2011 en Snelrewaard 2011 ontbreekt een beheers- en sturingsmarge. Met dit nieuwe peilbesluit is dit aangepast om aan te sluiten bij andere waterschapsdoelen en/of maatschappelijke opgaven zoals het remmen van de bodemdaling en het zorgen voor een robuust en klimaatbestendig watersysteem.

Naast de peilen uit het vigerend peilbesluit en de beheerde peilen is er ook gekeken naar de gemeten praktijkpeilen. Hieruit zijn nog meer peilgebieden naar voren gekomen waar het peil niet meer actueel is. Voor deze peilgebieden is ook een peilafweging gemaakt.

Naast het uitvoeren van de actualiteitstoets heeft het waterschap een informatiebijeenkomst met grondbezitters georganiseerd in 2025. Over het algemeen werd aangegeven dat het peilbeheer naar tevredenheid gebeurt maar er zijn ook wensen voor peilwijzigingen uitgesproken. Ook zijn hier verschillende knelpunten in het watersysteem naar voren gebracht waar extra naar gekeken moest worden.

4.2 Administratieve correcties

Bij een nieuw peilbesluit of een wijziging van het peilbesluit worden ook eventuele administratieve correcties meegenomen en juridisch vastgelegd. Het gaat om veranderingen in de peilen en grenzen van het peilgebied door actuelere gegevens (of een verbetering in registratie van gegevens) en/of peilschaalcorrecties. Deze administratieve correcties hebben geen invloed op de afspraken en het

peilbeheer zoals vastgelegd in het peilbesluit en leiden niet tot verandering in de situatie voor belanghebbenden.

Voor het peilbesluit Linschoterwaard gaat het om de volgende administratieve correcties:

1. Peilgebiedsgrenzen

De grenzen van de peilgebieden zijn gebaseerd op het beheerregister. Deze betere gegevens geven kleine grenscorrecties bij de peilgebieden. Daarnaast zijn er naar aanleiding van het Watergebiedsplan ook grotere grenscorrecties. De praktijksituatie verandert hiermee niet.

2. Peilschaalcorrecties

Peilschalen worden door het waterschap periodiek gecontroleerd op de juiste hoogtemeting in verband met mogelijke schade en/of verzakkingen. Als blijkt dat de peilschaal een afwijking heeft ten opzichte van de NAP-referentie, wordt de peilschaal goed gehangen en wordt het peil gecorrigeerd. Over het algemeen is de correctie een aanpassing “op papier” waarbij het slootpeil buiten niet verandert. In sommige gevallen blijven de peilen uit het peilbesluit gelden en wordt het slootpeil aangepast. De peilschaalcorrecties in het plangebied zijn meegenomen in de peilafwegingen in het volgende hoofdstuk.

3. Vervallen peilgebieden

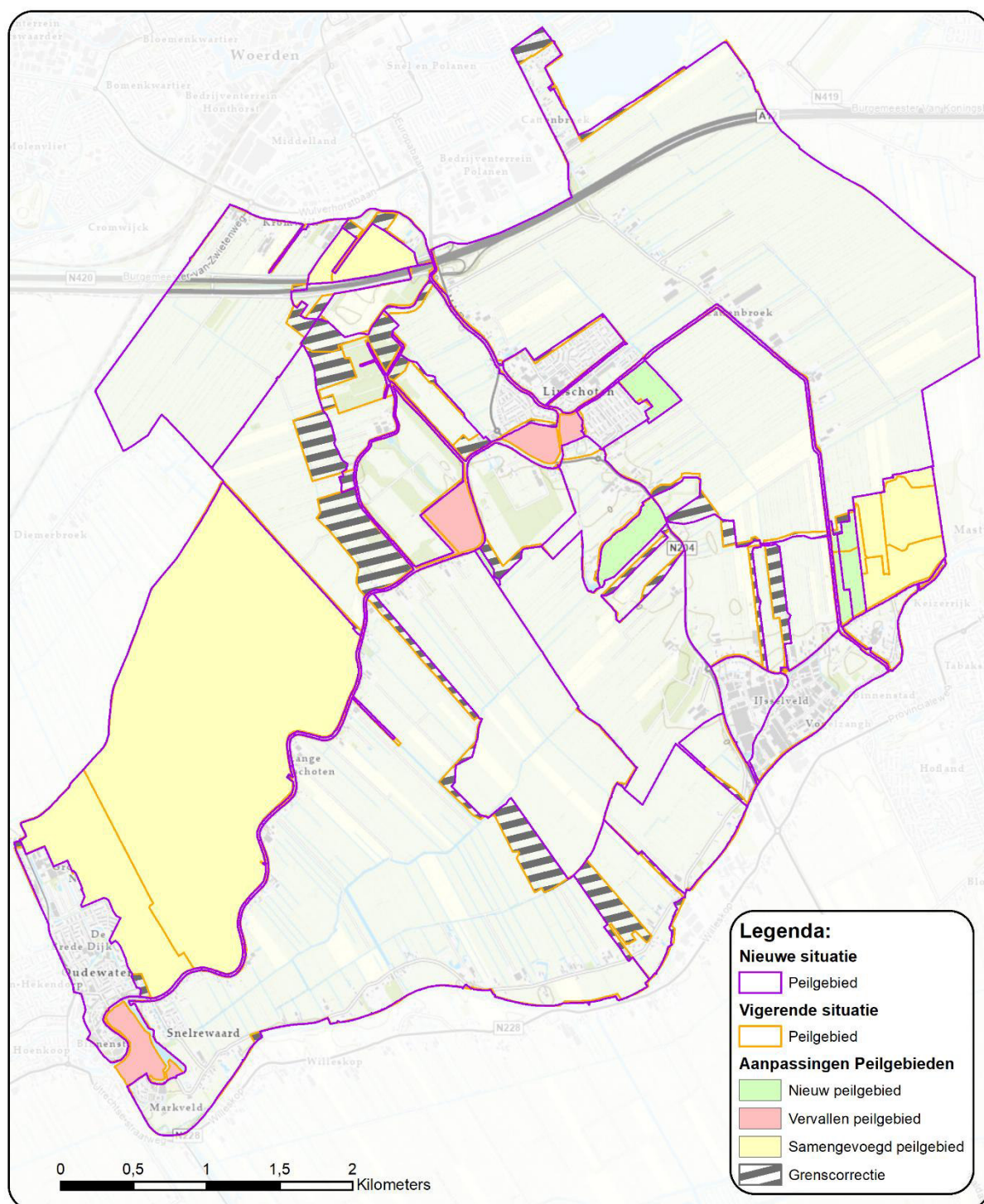
Door betere gegevens is het duidelijk geworden dat de peilgebieden 15-D, 15-L, 15-G, 16-J en 17-A2 uit het vorige peilbesluit onderdeel zijn van andere peilgebieden.

- 15-D, 15-G en 16-J zijn onderdeel van peilgebied PG0714. Dit peilgebied is onderdeel van Peilbesluit Boezems Oude Rijn dat in 2015 is vastgesteld.
- 17-A2 wordt samengevoegd met 17-A1
- 15-L wordt samengevoegd met 15-K

4. Nieuwe peilgebieden

Met de uitvoering van het watergebiedsplan zijn er nieuwe peilgebieden die nog niet in het vigerend peilbesluit zijn opgenomen. Deze worden in dit peilbesluit toegevoegd. Daarnaast zijn er ook nieuwe peilgebieden vastgesteld op basis van nieuwe betere gegevens over het gebied. Hierbij gaat het om LSW_008, LSW_009, LSW_010, LSW_031, LSW_032.

Deze situaties bestaan al langere tijd, maar waren bij het opstellen van het vorige peilbesluit anders vastgelegd.

Figuur 10: Peilgebieden met administratieve correcties.

5 Afweging van de peilen

Een groot deel van de peilgebieden is na de uitvoering van het watergebiedsplan, of door andere ontwikkelingen in het gebied, niet meer actueel. Deze peilgebieden moeten dus geactualiseerd worden. Om te komen tot een passend peil voor een bepaald gebied, wordt rekening gehouden met de bestaande situatie, knelpunten, beleidsdoelen en de uitgangspunten van het waterschap. Aan de hand hiervan is een afweging gemaakt van de meest wenselijke oplossing. Deze vormt de basis voor het ontwerp van het peilbesluit.

Bij het tot stand komen van een peilbesluit, wordt gezocht naar een peil dat:

- zo goed mogelijk de huidige functies faciliteert;
- voldoet aan de droogleggingsnormen;
- aansluit bij maatschappelijke vraagstukken;
- rekening houdt met de wensen in het gebied;
- binnen acceptabele kosten mogelijk is (doelmatigheid).

Doorgaans kunnen knelpunten op meerdere manieren worden opgelost. Onder andere door wijzigingen in:

- de grootte van de peilgebieden;
- het type peilbeheer;
- het waterpeil.

Een (voorgenomen) handelwijze is doelmatig of efficiënt als de betreffende inspanningen en uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel en de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten.

Op de volgende pagina's wordt voor de verschillende deelgebieden beschreven welke peilafwegingen er zijn gemaakt en voor welk peil(beheer) is gekozen.

Voor de peilgebieden LSW_002, LSW_004, LSW_005, LSW_011, LSW_014, LSW_017, LSW_018, LSW_021 en LSW_024 zijn geen peilafwegingen gemaakt, omdat de peilen en het peilbeheer ten opzichte van het vigerend peilbesluit en de huidige praktijk niet wijzigen. De peilen zijn wel getoetst aan de droogleggingsnormen en voldoen hieraan.

5.1 Rapijnen

5.1.1 Cattenbroek (LSW_001)

Cattenbroek is een peilgebied met grasland, stedelijke bebouwing en overige functies. De bodem bestaat voornamelijk uit klei-op-veen en veen. Het maaiveld ligt op ongeveer -1,34 m t.o.v. NAP.

In de praktijk wordt gestuurd op een zomerpeil van -1,83 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -1,93 m t.o.v. NAP. Dit resulteert in een drooglegging van ongeveer 49 cm in de zomer. In het vigerend peilbesluit was voorzien dat in dit peilgebied het peil met 7 cm verlaagd zou worden (van een zomer-/winterpeil van 1,80/-1,90 m t.o.v. NAP naar een zomer-/winterpeil van -1,87/-1,97 m t.o.v. NAP). Dit voorstel is gedeeltelijk uitgevoerd. Hierdoor is het praktijkpeil 4 cm hoger dan het vigerende peilbesluitpeil.

Voorgesteld wordt om het huidige praktijkpeil, van -1,83 m t.o.v. NAP in de zomer en -1,93 m t.o.v. NAP in de winter, vast te leggen. Een drooglegging van 49 cm in de zomer past binnen de kaders van de Nota Peilbeheer 2019 en is in lijn met de Regionale Veenweiden Strategie (RVS). De gemiddelde kleidekdikte in het gebied is ongeveer 50 cm en met de beoogde drooglegging komt het veen niet of

beperkt in aanraking met het zuurstof. Het beperken van de veenoxidatie draagt bij aan het remmen van de bodemdaling.

Daarnaast wordt de peilgebiedsgrens aangepast door de komst van een nieuwbouwwijk bij Linschoten. Onderdeel van dit plan is de verlenging van een sloot in de polder. Dit verlengde deel van de sloot die langs LSW_007 komt te lopen, zal een hoger peil krijgen door de aanleg van een stuw. Water wordt door een windmolentje deze sloot ingepompt. Er zal een peil van -1,10 m t.o.v. NAP gaan gelden dat wordt opgenomen als peilafwijking binnen LSW_001.

5.1.2 IJsselveld (over de vaart (oost)) (LSW_003)

IJsselveld (over de vaart (west)) is een peilgebied met grasland en bebouwing. De bodem bestaat voornamelijk uit klei. Het maaiveld ligt op circa -0,05 m t.o.v. NAP.

In het kader van het watergebiedsplan zijn hier meerdere stuwen aangelegd. Hierdoor veranderen de grenzen van dit peilgebied ten opzichte van het vigerend peilbesluit. In dit vigerend peilbesluit is een zomer-/winterpeil van -0,65/-0,75 m t.o.v. NAP opgenomen. In de praktijk, sinds de herindeling van dit peilvak, wordt er gestuurd op een vast peil van -0,55 m t.o.v. NAP. De drooglegging bij een peil bij -0,55 m t.o.v. NAP bedraagt circa 55 cm.

Voorgesteld wordt om het huidige praktijkpeil van -0,55 m t.o.v. NAP vast te leggen. Een drooglegging van 55 cm ligt net buiten de kaders van de Nota Peilbeheer 2019 maar sluit aan bij de huidige praktijksituatie in het gebied.

5.1.3 Overstort Linschoten (LSW_007)

Overstort Linschoten is een peilgebied met stedelijke bebouwing. De bodem bestaat uit zavel. Het maaiveld ligt op circa 0,04 m t.o.v. NAP.

In de praktijk wordt er gestuurd op een vast peil van -1,03 m t.o.v. NAP. Dit wijkt af van het vigerende peilbesluit, waarin een vast peil van -1,30 m t.o.v. NAP is opgenomen. Het praktijkpeil is daardoor 27 cm hoger dan het vigerende peilbesluitpeil. Een deel van dit verschil is te verklaren met een peilschaalcorrectie in dit peilgebied. De rest van het verschil komt door betere inzichten in het watersysteem waaruit blijkt dat dit hogere peil geschikter is voor dit peilgebied. De drooglegging bedraagt in de praktijk circa 107 cm.

Voorgesteld wordt om het praktijkpeil van -1,03 m t.o.v. NAP vast te leggen. De drooglegging van 107 cm is net hoger dan de in de Nota Peilbeheer voorgeschreven 100 cm maar acceptabel voor het stedelijke gebruik. Daarnaast sluit het peil aan bij de wensen van bewoners en gebruikers.

5.1.4 Park Rapijnen (LSW_008)

Peilgebied Park Rapijnen is een nieuw peilgebied. Het valt binnen het vigerende peilgebied Cattenbroek (LSW_001). Vanwege de realisatie van een nieuwbouwwijk is het huidige seizoensgebonden peil hier niet meer wenselijk. Daarom wordt hier voortaan het zomerpeil van de rest van de polder, -1,83 m t.o.v. NAP, als vast peil gehanteerd. Dit peil geeft een drooglegging van 82 cm. Dit past bij de bebouwde functie van het gebied.

5.1.5 IJsselveld (over de vaart) (LSW_009)

Vanwege het watergebiedsplan zijn er in het peilgebied IJsselveld (over de vaart) meerdere stuwen geplaatst waardoor het gebied heringedeeld is. Het nieuwe peilgebied LSW_009 is een resultaat hiervan.

Dit peilgebied bestaat voornamelijk uit grasland. De bodem bestaat uit zware klei en het maaiveld ligt op circa 0,06 m t.o.v. NAP. In het vigerend peilbesluit is LSW_009 nog onderdeel van het grotere peilvlak IJsselveld (over de vaart) met een zomer-/winterpeil van -0,65/-0,75 m t.o.v. NAP. In dit

peilgebied zijn sinds de aanleg van de stuwen geen praktijkpeilen gemeten en is er een peilinschatting gemaakt op basis van de maaiveldhoogtemetingen. Op basis van de functie en bodem van het gebied is een vast peil van -1,00 m t.o.v. NAP passend. Dit geeft een drooglegging van 105 cm.

5.1.6 IJsselveld (over de vaart (west)) (LSW_010)

Vanwege het watergebiedsplan zijn er in het peilgebied IJsselveld (over de vaart) meerdere stuwen geplaatst waardoor het gebied heringedeeld is. Het nieuwe peilgebied LSW_010 is een resultaat hiervan.

Dit peilgebied bestaat voornamelijk uit grasland. De bodem bestaat uit zware klei en het maaiveld ligt op circa -0,24 m t.o.v. NAP. In het vigerend peilbesluit is LSW_010 nog onderdeel van het grotere peilvlak IJsselveld (over de vaart) met een zomer-/winterpeil van -0,65/-0,75 m t.o.v. NAP. In de praktijk heeft dit peilgebied echter een vast peil van -0,75 m t.o.v. NAP. Dit geeft een drooglegging van 51 cm.

5.2 Wulverhorst

5.2.1 Wulverhorst (de Haar – Grienden) (LSW_012)

Wulverhorst (de Haar – Grienden) is een peilgebied dat voornamelijk uit grasland en soms snijmaïs bestaat. De bodem van het gebied bestaat grotendeels uit klei op veen en zware klei. Het maaiveld ligt op ongeveer -1,22 m t.o.v. NAP.

In de praktijk wordt er gestuurd op een zomerpeil van -1,68 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -1,78 m t.o.v. NAP. Dit resulteert in een drooglegging van ongeveer 46 cm in de zomer. In het vigerend peilbesluit was voorzien dat het peilgebied opgesplitst zou worden in een lagergelegen deel en hogergelegen deel. Dit is echter nooit uitgevoerd vanwege een verdrogend effect op de grienden in het gebied en een correctie vanwege de aanwezigheid van de hoogwatervoorzieningen. Hierdoor wijkt het praktijkpeil af van het vigerend peilbesluit. Hierin zijn een zomerpeil van -1,90 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -2,00 m t.o.v. NAP opgenomen voor het lagergelegen deel en een zomerpeil van -1,53 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -1,63 m t.o.v. NAP voor het hogergelegen deel. Het praktijkpeil is in de huidige situatie dus 22 cm hoger in het lagere deel en 8 cm lager in het hogere deel ten opzichte van het vigerend peilbesluitpeil.

In dit peilbesluit wordt voorgesteld om een zomerpeil van -1,78 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -1,88 m t.o.v. NAP vast te leggen. Dit is 10 cm lager dan het huidige praktijkpeil. Dit resulteert in een drooglegging van ongeveer 56 cm in de zomer. Deze drooglegging past binnen de kaders van de Nota Peilbeheer 2019. De gemiddelde kleidekdikte in het gebied is voor het deel met klei op veen ongeveer 60 cm. Het gebied is hellend met een maaiveldhoogte tussen -0,60 m t.o.v. NAP tot -1,45 m t.o.v. NAP. Met de voorgestelde drooglegging wordt verwacht dat het lager deel voldoende drooglegging krijgt en het hoger deel nog voldoende water in de watergangen heeft.

5.2.2 Wulverhorst (de Lagenpolder) (LSW_013)

Wulverhorst (de Lagenpolder) bestaat vrijwel volledig uit grasland. Langs de rand zijn er een paar gebieden met bebouwing. Het heeft een maaiveldhoogte van circa -0,85 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat voornamelijk uit klei op veen en deels uit zware klei.

In de praktijk wordt er gestuurd op een vast peil van -1,25 m t.o.v. NAP. Hiermee ligt de drooglegging in de zomer op circa 40 cm. Het praktijkpeil wijkt af van het vigerende peilbesluit. Hierin is een vast peil van -1,50 m t.o.v. NAP vastgelegd. Een deel van het verschil met het praktijkpeil is te verklaren door een peilschaalcorrectie van 9 cm. Uit de peilhistorie kon niet achterhaald worden waar de rest van het verschil door wordt veroorzaakt.

In dit peilbesluit wordt het praktijkpeil van -1,25 m t.o.v. NAP vastgelegd. Dit peil geeft een drooglegging die aansluit bij de Regionale Veenweiden Strategie. Verder zijn er geen klachten bekend over het peil op deze locatie.

5.2.3 Linschoterbos/Wulverhorst (de Lagenpolder) (LSW_015)

Peilgebied Linschoterbos/Wulverhorst (de Lagenpolder) wordt deels gebruikt voor grasland en deels voor vochtig bos en wilgengrienden. De bodem bestaat uit zware klei en zware zavel. Het maaiveld ligt op circa -0,73 m t.o.v. NAP.

In het vigerend peilbesluit is de indeling van de peilgebieden anders. Het huidige peilgebied beslaat 1 volledig peilgebied (-1,65 m t.o.v. NAP vast peil) en een kleiner deel van 2 naastgelegen peilgebieden uit het vigerend peilbesluit (-1,50 m t.o.v. NAP vast peil en zomer-/winterpeil van -1,90/-2,00 m t.o.v. NAP). In de praktijk wordt er hier gestuurd op een vast peil van -1,44 m t.o.v. NAP. Dit verschil met het vigerende peil is deels het gevolg van een peilschaalcorrectie. Het praktijkpeil resulteert in de zomer in een mediane drooglegging van 71 cm.

In dit peilbesluit wordt het praktijkpeil van -1,44 m t.o.v. NAP vastgelegd. Dit peil geeft een iets nattere situatie die passender is voor de wilgengrienden en het natte bos. De drooglegging bij dit peil voldoet ook aan de eisen voor grasland.

5.2.4 Wulverhorst Noord (LSW_016)

De vigerende peilgebieden Wulverhorst Noord en Wulverhorst (Kromwijk) liggen naast elkaar. Beide peilgebieden zijn voornamelijk in gebruik als grasland en de bodems van beide gebieden bestaan uit zware klei en zware zavel. De mediane maaiveldhoogtes van de twee gebieden liggen met 1 en 11 cm t.o.v. NAP dicht bij elkaar. Wulverhorst Noord heeft een vigerend zomer/winterpeil van -0,83/-0,93 m t.o.v. NAP en Wulverhorst (Kromwijk) heeft een vigerend zomer/winterpeil van -0,92/-1,02 m t.o.v. NAP. De praktijkpeilen van beide gebieden zijn echter nagenoeg gelijk vanwege een slecht functionerende stuw. Over de ontstane situatie zijn geen klachten bekend. Daarom is er besloten om deze twee peilgebieden samen te voegen tot 1 groot peilgebied. Dit sluit aan bij het streven van het waterschap naar een robuuster watersysteem met grote peilgebieden. De mediane maaiveldhoogte van dit nieuwe peilgebied is -0,05 m t.o.v. NAP.

Het peil dat wordt vastgelegd is een zomer/winterpeil van -0,83/-0,93 m t.o.v. NAP. Dit komt overeen met het huidige praktijkpeil in beide gebieden. Voor het nieuwe peilgebied geeft dit peil een drooglegging van 77 cm in de zomer.

5.2.5 Wulverhorst Zuid (A12) (LSW_020)

In peilgebied Wulverhorst Zuid (A12) liggen een paar percelen met grasland. De rest van het peilgebied is in gebruik voor de A12. De bodem bestaat uit zware zavel en zware klei. Het maaiveld ligt op circa -0,31 m t.o.v. NAP.

In de praktijk wordt er al jaren gestuurd op een vast peil van -1,10 m t.o.v. NAP. Dit resulteert in een drooglegging van circa 79 cm. Dit praktijkpeil wijkt af van het vigerend peil. Dit peil is -1,25 m t.o.v. NAP.

Het praktijkpeil van -1,10 m t.o.v. NAP wordt vastgelegd in dit peilbesluit. Dit peil geeft een drooglegging die binnen de normen valt en de gebruikers van het land in dit peilgebied zijn tevreden over dit peil.

5.3 Snelrewaard

5.3.1 Snelrewaard-oost (LSW_022)

In peilgebied Snelrewaard-oost is er vooral veel grasland. Daarnaast zijn er ook een aantal akkerbouwpercelen in het gebied en langs de Lange Linschoten ook wat bebouwing. De bodem bestaat

vooral uit klei op veen en een klein deel uit zware klei. Het kleidek op het veen is ongeveer 50 cm dik. Het maaiveld ligt op circa -1,30 m t.o.v. NAP.

Het praktijkpeil in het gebied ligt op -1,80 m t.o.v. NAP in de zomer en -1,90 m t.o.v. NAP in de winter. Dit geeft een drooglegging van 49 cm in de zomer. Het praktijkpeil wijkt af van het vigerend peilbesluit. Hierin staat een zomerpeil van -1,90 m t.o.v. NAP en een winterpeil van -2,00 m t.o.v. NAP.

Voorgesteld wordt om het praktijk zomer/winterpeil van -1,80/-1,90 m t.o.v. NAP vast te leggen. Dit peil geeft een drooglegging die overeenkomt met de dikte van het kleidek. Door het opzetten van het peil tot het kleidek voldoet het peil aan de Regionale Veenweiden Strategie.

In het zuidoosten van dit peilgebied liggen een aantal weilanden ten oosten van de Engherkade. Deze zijn ten tijde van het watergebedsplan bij LSW_022 gevoegd zodat de boeren konden profiteren van het lagere peil hier. Echter is gebleken dat dit peil te laag is. Het peil is hier daarom aangepast tot een hoogte tussen LSW_022 en LSW_023 in. In dit peilbesluit wordt dit gebied daarom opgenomen als een peilafwijking binnen LSW_022.

5.3.2 Schagen en den Engh (LSW_023)

Peilgebied Schagen en den Engh wordt vooral gebruikt voor grasland. Er zijn daarnaast enkele akkers, een boomgaard en een paar plekken met bebouwing. De bodem bestaat uit klei op veen, zware klei en zware zavel. Het kleidek is ongeveer 80 cm dik. De maaiveldhoogte varieert sterk in dit gebied. De mediaan ligt op circa -0,98 m t.o.v. NAP.

In de praktijk wordt er een zomer-winterpeil gehanteerd van -1,60/-1,65 m t.o.v. NAP. Dit geeft een drooglegging van 62 cm in de zomer. Het praktijkpeil wijkt af van het vigerend peilbesluitpeil. Dit is een zomer-winterpeil van -1,60/-1,70 m t.o.v. NAP. Het winterpeil is aangepast om voldoende wateraanvoer te hebben voor de nachtvorstbestrijding in de boomgaard in peilgebied De Wilde Baan dat ten noorden van Schagen en den Engh ligt. Deze boomgaard is in 2025 opgeheven waardoor het peil voor de nachtvorstbestrijding niet meer nodig is. Een kleiner verschil tussen zomer- en winterpeil is echter wel wenselijk voor dit gebied vanwege de grote hoogteverschillen. Een kleiner peilverschil betekent een stabiel peil gedurende het jaar waardoor de hogere delen van het gebied een betere aanvoer van water hebben.

Daarom wordt er voorgesteld om het huidige praktijkpeil van -1,60/-1,65 m t.o.v. NAP vast te leggen. Dit geeft een drooglegging van die past bij het gebied.

5.3.3 De Wilde Baan (LSW_025)

Het peilgebied De Wilde Baan wordt voor veel verschillende functies gebruikt. Het grootste deel wordt gebruikt voor grasland. Daarnaast is er een kleine boomgaard, bebouwing, een volkstuinencomplex en er zijn stukjes bos en 'vochtige natuur'. Het maaiveld ligt op circa -0,53 m t.o.v. NAP. De bodem van het gebied bestaat uit zware klei en zware zavel.

In de praktijk wordt er gestuurd op een zomer-winterpeil van -1,05/-1,20 m t.o.v. NAP. Dit geeft een drooglegging van circa 52 cm in de zomer. Het praktijkpeil wijkt af van het vigerend zomer-winterpeil uit het peilbesluit, van -1,35/-1,45 m t.o.v. NAP. Dit verschil komt deels door een grote peilschaalcorrectie van 17 cm. Uit de peilhistorie kan de rest van het verschil niet verklaard worden.

Het huidige praktijkpeil van -1,10/-1,20 m t.o.v. NAP geeft een drooglegging die iets kleiner is dan de beleidsnota voorschrijft. Met dit peil wordt tevens het verschil tussen zomer- en winterpeil in de praktijk teruggebracht van 15 naar 10 cm. Er zijn geen klachten bekend uit dit gebied dus het huidige praktijkpeil wordt vastgelegd in dit nieuwe peilbesluit.

5.3.4 Oudenburg (LSW_026)

Peilgebied Oudenburg wordt vooral gebruikt voor grasland. Daarnaast is er in het gebied ook wat bebouwing die onderdeel is van de lintbebouwing langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Het maaiveld ligt op circa -1,04 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat voornamelijk uit klei op veen met een paar stukken die uit zware zavel of zware klei bestaan. Het kleidek is ongeveer 53 cm dik.

Het praktijkpeil in het gebied is een zomer-winterpeil van -1,58/-1,68 m t.o.v. NAP. Dit wijkt af van het zomer-winterpeil van -1,62/-1,72 m t.o.v. NAP uit het vigerend peilbesluit. Dit verschil komt door een peilschaalcorrectie. De praktijkpeilen resulteren in een drooglegging van circa 54 cm in de zomer.

In dit peilbesluit wordt het huidige praktijkpeil van -1,58/-1,68 m t.o.v. NAP vastgelegd. Dit peil past bij de functies in het gebied en de drooglegging is nagenoeg even groot als de dikte van het kleidek. Dit sluit aan bij de Regionale Veenweiden Strategie.

5.3.5 De Driesprong – zijde IJsselveld (LSW_028)

De Driesprong – zijde IJsselveld is voor het grootste deel in gebruik door een industriegebied en andere bebouwing. Het maaiveld ligt op circa 0,62 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat uit zware klei en zware zavel.

In het vigerend peilbesluit is een vast peil van -1,35 m t.o.v. NAP opgenomen. Vanwege een peilschaalcorrectie van 3 cm is zou het peil op -1,38 m t.o.v. NAP moeten liggen. In de praktijk ligt het peil echter op -1,36 m t.o.v. NAP.

Het vigerend peil van -1,35 m t.o.v. NAP wordt in dit peilbesluit niet veranderd. Het peil past bij de functies van het gebied en verandert nagenoeg niets aan de praktijksituatie.

5.3.6 Snelrewaard – Driesprong (LSW_029)

Peilgebied Snelrewaard – Driesprong bestaat volledig uit grasland en de provinciale weg die erlangs loopt. De bodem bestaat uit zware klei, zware zavel en klei op veen. Het maaiveld ligt op circa -0,73 m t.o.v. NAP.

Het praktijkpeil in het gebied is een vast peil van -1,55 m t.o.v. NAP. Dit wijkt af van het vigerend peilbesluit waar een zomer-winterpeil van -1,6/-1,7 m t.o.v. NAP is opgenomen. Het praktijkpeil resulteert in een drooglegging van 82 cm in de zomer.

Het praktijkpeil geeft een drooglegging die goed past bij de functies in dit gebied. Daarom wordt het praktijkpeil van -1,55 m t.o.v. NAP vastgelegd in dit peilbesluit.

5.3.7 Vletsloot-zuid (LSW_030)

Peilgebied Vletsloot-zuid bestaat uit grasland met uitzondering van een klein hoekje met bebouwing. Het maaiveld ligt op circa 0,30 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat uit zware klei en zware zavel.

Het praktijkpeil van dit peilgebied is een vast peil van -0,66 m t.o.v. NAP. Dit is lager dan het vigerend peilbesluitpeil van -0,47 m t.o.v. NAP. Bij het vigerend peil werd nog uitgegaan van een open verbinding met het boezempeil van de Lange Linschoten. In de praktijk blijkt dit toch niet zo te zijn. Daarom wordt het praktijkpeil van -0,66 m t.o.v. NAP vastgelegd in dit nieuwe peilbesluit. Dit geeft een drooglegging van 96 cm. Dit valt binnen de normen van de Nota Peilbeheer 2019 en past bij het gebied.

5.3.8 Schagen en den Engh (Linie van Linschoten) (LSW_031)

Schagen en den Engh (Linie van Linschoten) is een nieuw peilgebied. Uit betere gegevens is gebleken dat dit gebied niet hetzelfde peil heeft als LSW_023. In het vigerend peilbesluit waren deze twee gebieden nog 1 groot peilgebied. Het gebied bestaat voornamelijk uit grasland en heeft een bodem die bestaat uit zware zavel.

In het vigerend peilbesluit gold hier het seizoensgebonden peil van LSW_023 van -1,60/-1,70 m t.o.v. NAP. In de praktijk wordt hier een hoger peil van -1,11 m t.o.v. NAP gemeten. Dit peil geeft een drooglegging van 57 cm. Deze drooglegging ligt net buiten de voorgeschreven marges uit de Nota Peilbeheer. De bewoners van het gebied zijn echter bekend met dit peil en tevreden over het peil. Het peil van -1,11 m t.o.v. NAP wordt daarom vastgelegd in dit peilbesluit.

5.3.9 Schagewetering (LSW_032)

Peilgebied Schagewetering bestaat uit grasland. Het maaiveld ligt op circa -0,47 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat uit zware klei op een klein stukje zware zavel en een klein stukje klei op veen na.

Dit is een nieuw peilgebied. Het is een resultaat van een nieuwe stuw die bij het watergebiedsplan is geplaatst. Het praktijkpeil ligt op -1,15 m t.o.v. NAP. Dit geeft een drooglegging van circa 68 cm in de zomer. Dit past bij de functies van het gebied. Het praktijkpeil wordt daarom vastgelegd in dit peilbesluit.

5.4 Noord-Linschoten

5.4.1 Noord-Linschoten (LSW_033)

Peilgebied Noord-Linschoten wordt gebruikt voor grasland. Daarnaast bevindt zich in het westen een deel van het stedelijke gebied van Oudewater, waaronder een deel van bedrijventerrein Tappersheul. Langs de Lange Linschoten is er ook bebouwing te vinden. Het maaiveld ligt op ongeveer -1,49 m t.o.v. NAP. De bodem bestaat voornamelijk uit klei op veen maar er komen ook delen met zware klei en met veen voor. Het kleidek in het gebied is ongeveer 45 cm dik.

In de huidige praktijksituatie bestaat het gebied uit twee peilgebieden. Het oostelijke peilgebied is de polder met in de praktijk een vast peil van -2,06 m t.o.v. NAP. Het westelijke peilgebied is een deel van het stedelijke gebied van Oudewater met een praktijkpeil van -2,03 m t.o.v. NAP. Het peil in beide peilgebieden wijkt af van het vigerend peilbesluit, waar het oostelijke peilgebied een zomer-winterpeil van -2,02/-2,12 m t.o.v. NAP heeft en het westelijke peilgebied een vast peil van -2,02 m t.o.v. NAP. Het praktijkpeil resulteert in de zomer in een drooglegging van ongeveer 57 cm in de polder.

Beide peilgebieden waren oorspronkelijk één groot peilgebied, maar in het vorige watergebiedsplan is voorgesteld om het stedelijk gebied te scheiden van de polder. Er werd voorgesteld om in de polder het peil met 10 cm te verlagen in de winter. Tijdens de uitvoering van het watergebiedsplan zijn 2 stuwen aangelegd om deze peilscheiding aan te leggen. De praktijkpeilen in beide peilgebieden zijn echter nagenoeg gelijk gebleven. Dit komt onder andere omdat de polder van oudsher een vast peil gewend is en er geen behoefte was voor een winterpeil.

In de polder, op de rand van het oostelijke peilgebied wordt de komende jaren een bedrijventerrein aangelegd. Daarom zijn de locaties en aanwezigheid van de 2 stuwen opnieuw afgewogen. Vastgesteld is dat de 2 stuwen momenteel weinig nut hebben en voorgesteld wordt om de stuwen te verwijderen. De twee peilgebieden worden hierdoor weer samengevoegd. Hierdoor komt het winterpeil in de polder te vervallen. In de praktijk wordt het peil in het voormalige westelijke peilgebied hiermee met 1 cm verhoogd en in het voormalig oostelijke peilgebied wordt het peil in de praktijk met 4 cm verhoogd. Het voorgestelde peil past beter bij de ambities uit het RVS, waarin gestreefd wordt naar een hoger passend peil in gebieden die een beperkt kleidek boven de veenlaag hebben. Daarnaast is ondanks de beperkte dikte van het kleidek de maaiveldontwikkeling over de afgelopen decennia vergelijkbaar met andere klei-op-veen-gebieden, ongeveer 1 cm per 3 jaar. Daarom is besloten om het peil met 4 cm te verhogen en een vast peil van -2,02 m t.o.v. NAP vast te leggen.

5.4.2 Noord-Linschoten (Oudewater) (LSW_034)

Peilgebied Noord-Linschoten (Oudewater) is volledig bebouwd. In dit gebied is een peilschaalcorrectie geweest. Hierdoor wordt in het nieuwe peilbesluit een peil opgenomen dat 1 cm hoger is dan het vigerend peilbesluit. In de praktijk verandert hier niets en wordt een vast peil beheerd op -1,75 m t.o.v. NAP.

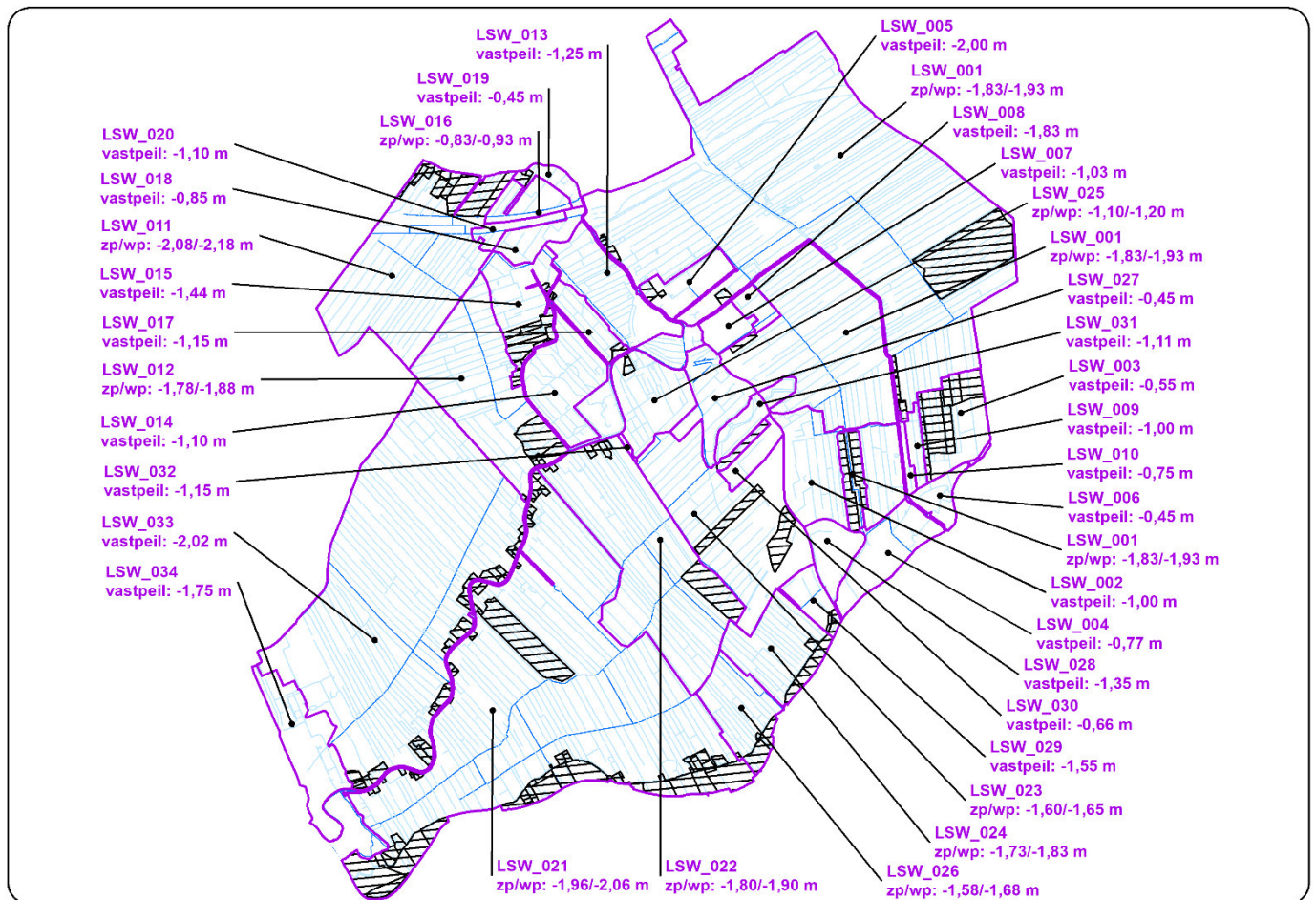
5.5 Boezemstelsel Oude-Rijn

Door het peilbesluitgebied stromen de Korte Linschoten, Lange Linschoten en Montfoortse vaart. Deze zijn onderdeel van het boezemstelsel van de Oude Rijn. Via de Jaap Bijzerwetering en de Kromwijkerwetering staan ze in open verbinding met de Oude Rijn die door Woerden stroomt. De Korte en Lange Linschoten en Montfoortse vaart en enkele gebieden die buiten de regionale keringen liggen vallen onder het Peilbesluit Boezems Oude Rijn 2015. In het peilbesluitgebied zijn er meerdere peilgebieden die onder normale omstandigheden in open verbinding staan met het boezemstelsel van de Oude Rijn. Deze peilgebieden zijn wel afsluitbaar bij hoge waterpeilen in het boezemstelsel, waardoor het dus eigen peilgebieden zijn. Het gaat hierbij om LSW_006, LSW_019 en LSW_027.

Voor al deze gebieden geldt een vigerend peil van -0,47 m t.o.v. NAP. Door een peilaanpassing in het boezemstelsel van de Oude Rijn ligt het peil in de praktijk op -0,45 m t.o.v. NAP. Over dit peil zijn geen klachten bekend. Het praktijkpeil wordt daarom in het nieuwe peilbesluit vastgelegd.

5.6 Voorgesteld peilbesluit en peilbeheer

Op basis van de bovenstaande afwegingen worden in dit peilbesluit de verschillende peilgebieden met het peil(beheer) vastgelegd. In figuur 11 staan de peilgebieden met de begrenzing, het

Figuur 11: Peilbesluitkaart met peilgebieden en peil(beheer).

oppervlaktewaterpeil en het type peilbeheer. Verder zijn de peilafwijkingen in het gebied weergegeven (zie ook hoofdstuk 5.8 Peilafwijkingen).

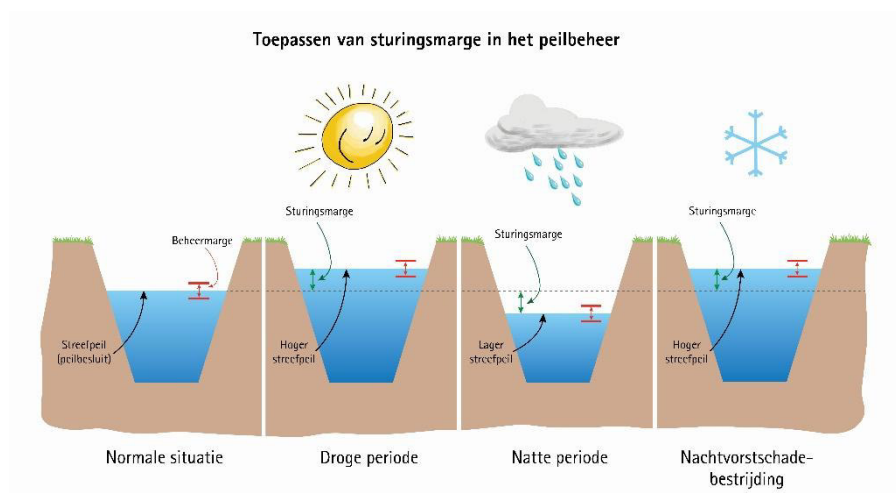
Het waterschap zal een nieuw peilbesluit nemen als daar aanleiding toe is. Jaarlijks toetst het waterschap of het vigerend peilbesluit nog passend is voor de omstandigheden in het gebied en of het nog aansluit bij het beleid van het waterschap.

Het waterschap heeft de ambitie om de bodemdaling in 2030 met 50 procent te vertragen en de uitstoot van broeikasgassen uit de Utrechtse veenbodems met ongeveer de helft te verminderen in 2030. Dit peilbesluit bevat daarom geen actieve peilindexatie meer. Het waterschap blijft peilen aanpassen aan de daadwerkelijk opgetreden maaiveldddaling, maar doet dit niet meer tussentijds. In de Beleidsnota Peilbeheer 2019 zijn de uitgangspunten voor peilindexatie vastgesteld.

Marges

In een peilbesluit zijn ook marges opgenomen ten opzichte van het streefpeil (zie figuur 12):

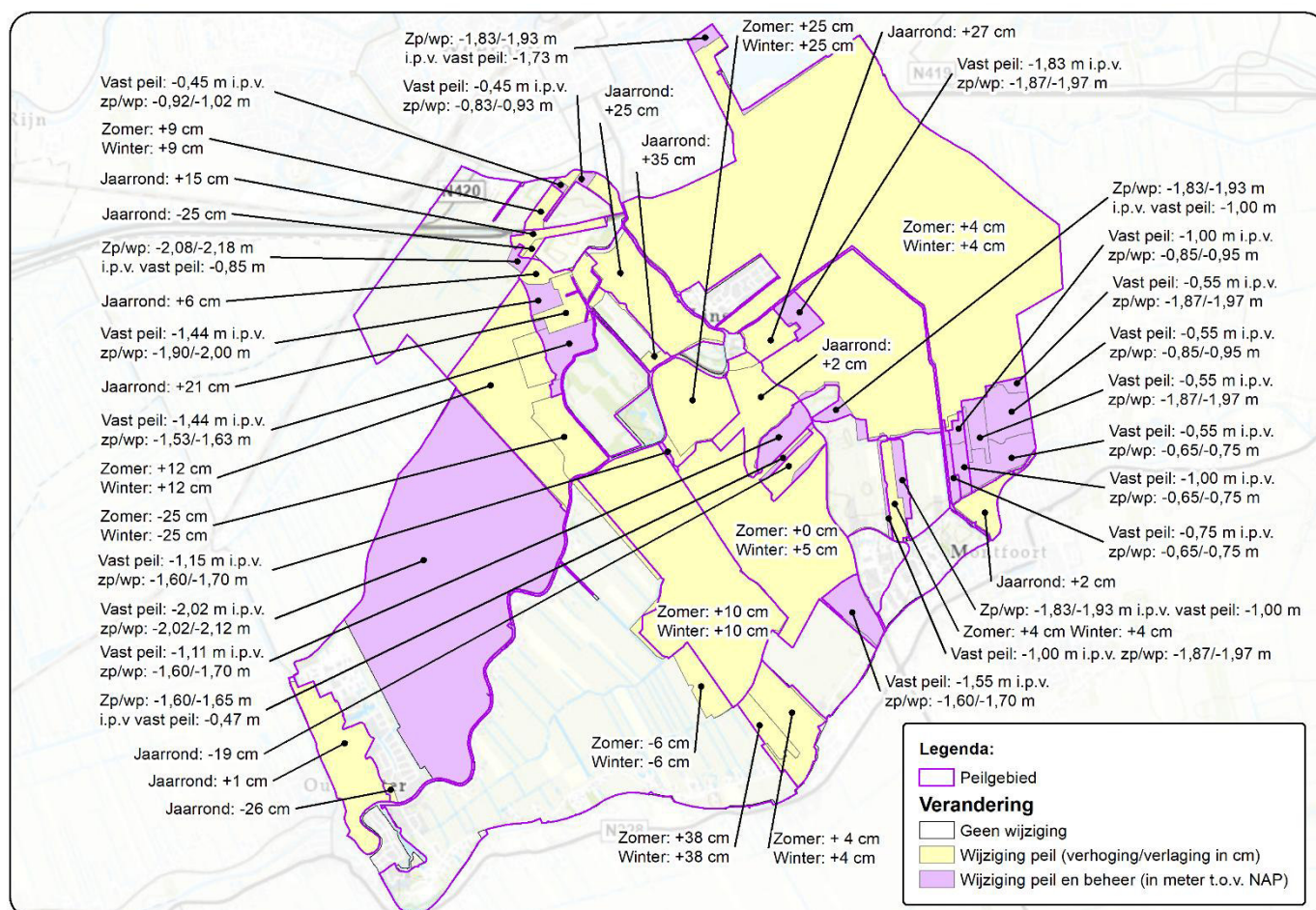
- De beheermarge in dit peilbesluit is 5 cm. Dit betekent dat het peil 5 cm boven en onder het vastgelegde peilbesluit kan schommelen. Deze beheermarge is noodzakelijk omdat onder andere door weersomstandigheden en het in- en uitlaten van water het oppervlaktewaterpeil kan schommelen.
- De sturingsmarge in dit peilbesluit is 10 cm. Dit betekent dat in droge periodes het peil tijdelijk met maximaal 10 cm verhoogd kan worden. Ook kan in natte periodes het peil tijdelijk met maximaal 10 cm verlaagd worden. De sturingsmarges worden alleen ingezet in uitzonderlijke omstandigheden, bij langdurige droogte of langdurige wateroverlast. Bij aanvang van dit bijzonder beheer wordt per peilgebied afgewogen of het nodig is het peil te verhogen of te verlagen. In geval van een peilverhoging, wordt het dagelijks bestuur hierover geïnformeerd.
- Bij calamiteiten en extreem weer kan het dagelijks bestuur besluiten om af te wijken van het peilbesluit. Als dit gebeurt wordt dit doorgegeven aan het gebied.

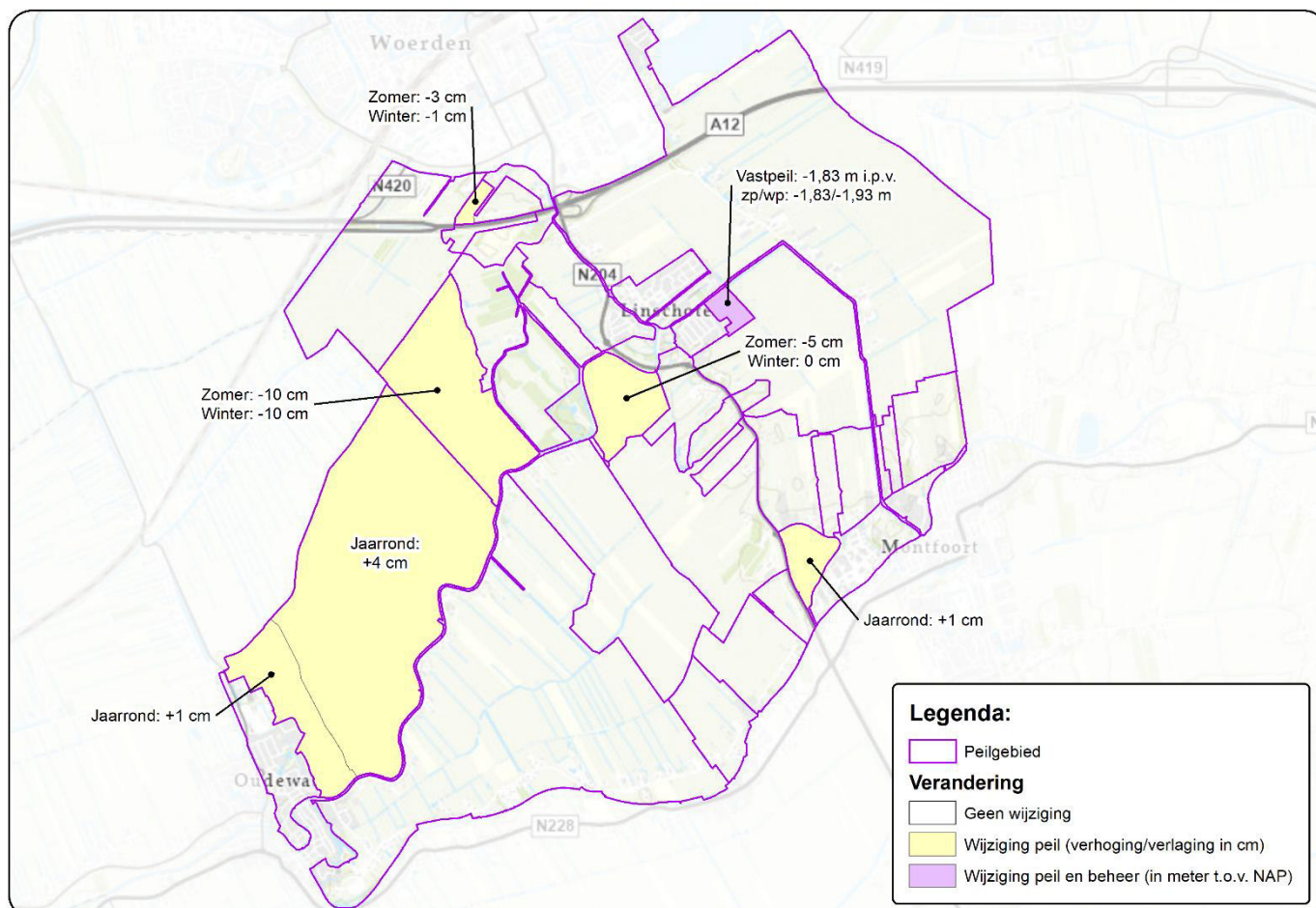
Figuur 12: Toepassen van sturingsmarge in het peilbeheer.

5.7 Veranderingen in waterpeil

Op de peilverschilkaart zijn de veranderingen te zien in het nieuwe waterpeil in vergelijking met het vigerende peilbesluit (Figuur 13) en met de praktijksituatie (Figuur 14). Een negatief getal betekent dat het waterpeil daalt, een positief getal betekent dat het peil hoger wordt. Het gaat om de volgende veranderingen:

Figuur 13: Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met het vigerende peilbesluit uit 2011.

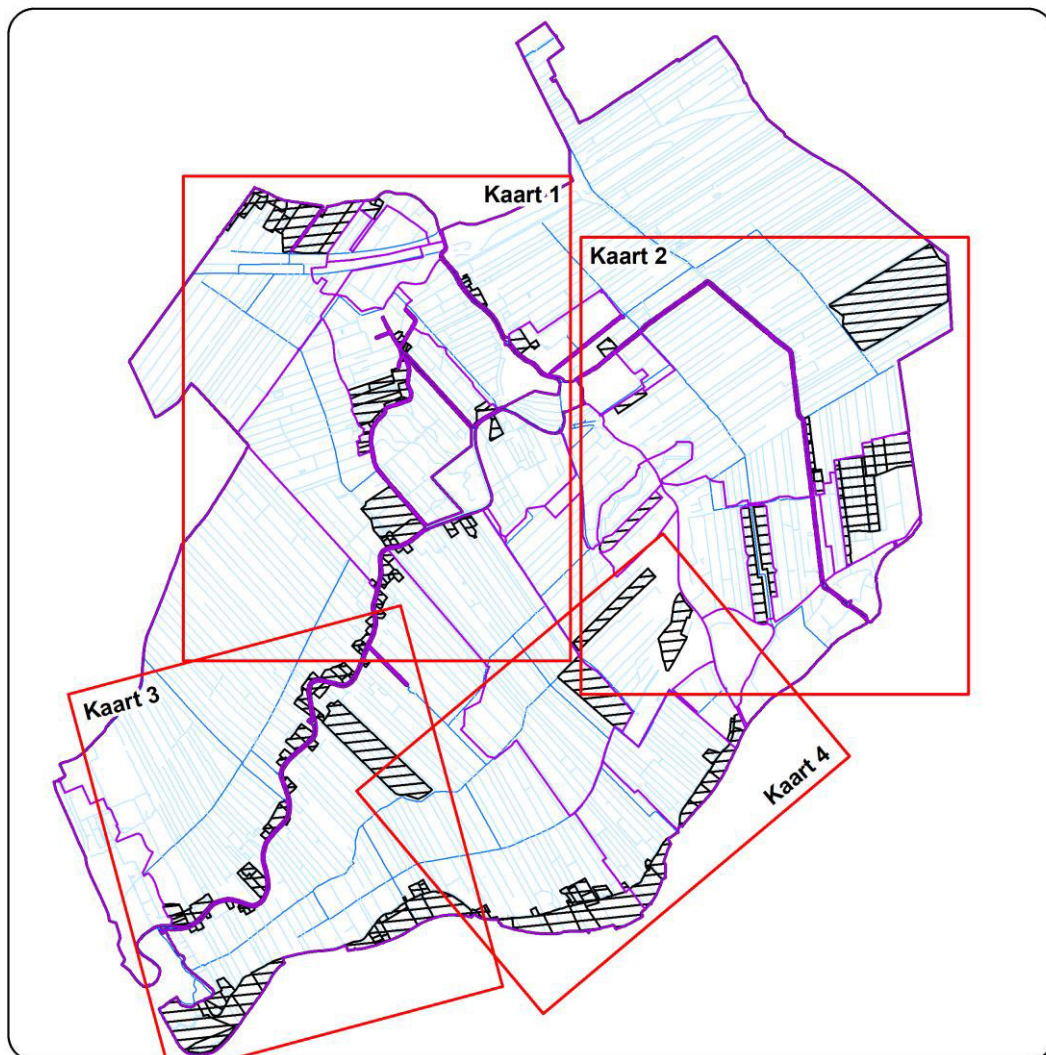

Figuur 14: Kaart met daarop aangegeven hoe het peil verschilt met de praktijksituatie in 2025..

5.8 Peilafwijkingen

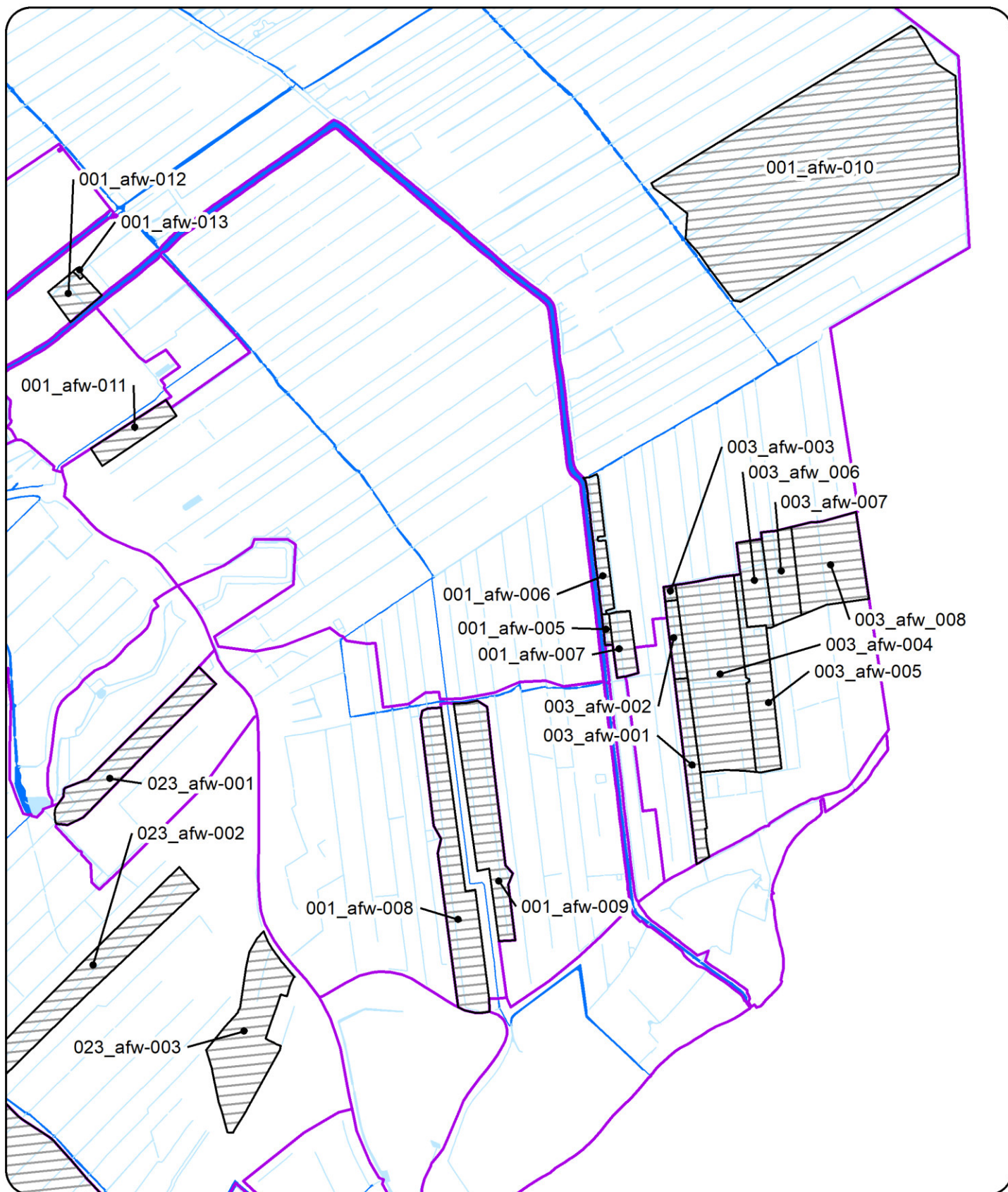
In (kleine) delen van het plangebied wijkt het peil af van het vastgestelde peil van het omliggende peilgebied. Het gaat om gebieden met een hoger peil (hoogwatervoorzieningen, opmalingen en peilafwijkingen) en gebieden met een lager peil (onderbemalingen). De peilen in deze gebieden worden niet door het waterschap, maar door derden (de eigenaren en/of gebruikers) ingesteld. Deze gebieden worden aangeduid als peilafwijking en zijn alleen toegestaan als er aan de criteria van het waterschap wordt voldaan en overige belangen niet worden geschaad. Bij een nieuw peilbesluit worden de bestaande peilafwijkingen (opnieuw) getoetst. De belanghebbende van de peilafwijking draagt de kosten voor het peilbeheer en het onderhoud van de kunstwerken die nodig zijn voor de peilafwijking (bijv. inlaten, stuwen en overige kunstwerken).

In het veenweidegebied worden geen nieuwe onderbemalingen toegestaan. Bestaande onderbemalingen kunnen opnieuw vergund worden als ze aan de gestelde voorwaarden voldoen. Het resultaat van de toetsing van de bestaande onderbemalingen geeft dat in het nieuwe peilbesluit opnieuw onderbemalingen worden toegestaan. Deze onderbemalingen zullen uiterlijk in 2040 worden opgeheven. Daarnaast zijn er in het gebied ook andere peilafwijkingen (o.a. hoogwatervoorzieningen en opmalingen) toegestaan (zie figuur 15 t/m figuur 18). Op de peilbesluitkaart zijn deze gebieden gearceerd weergegeven.

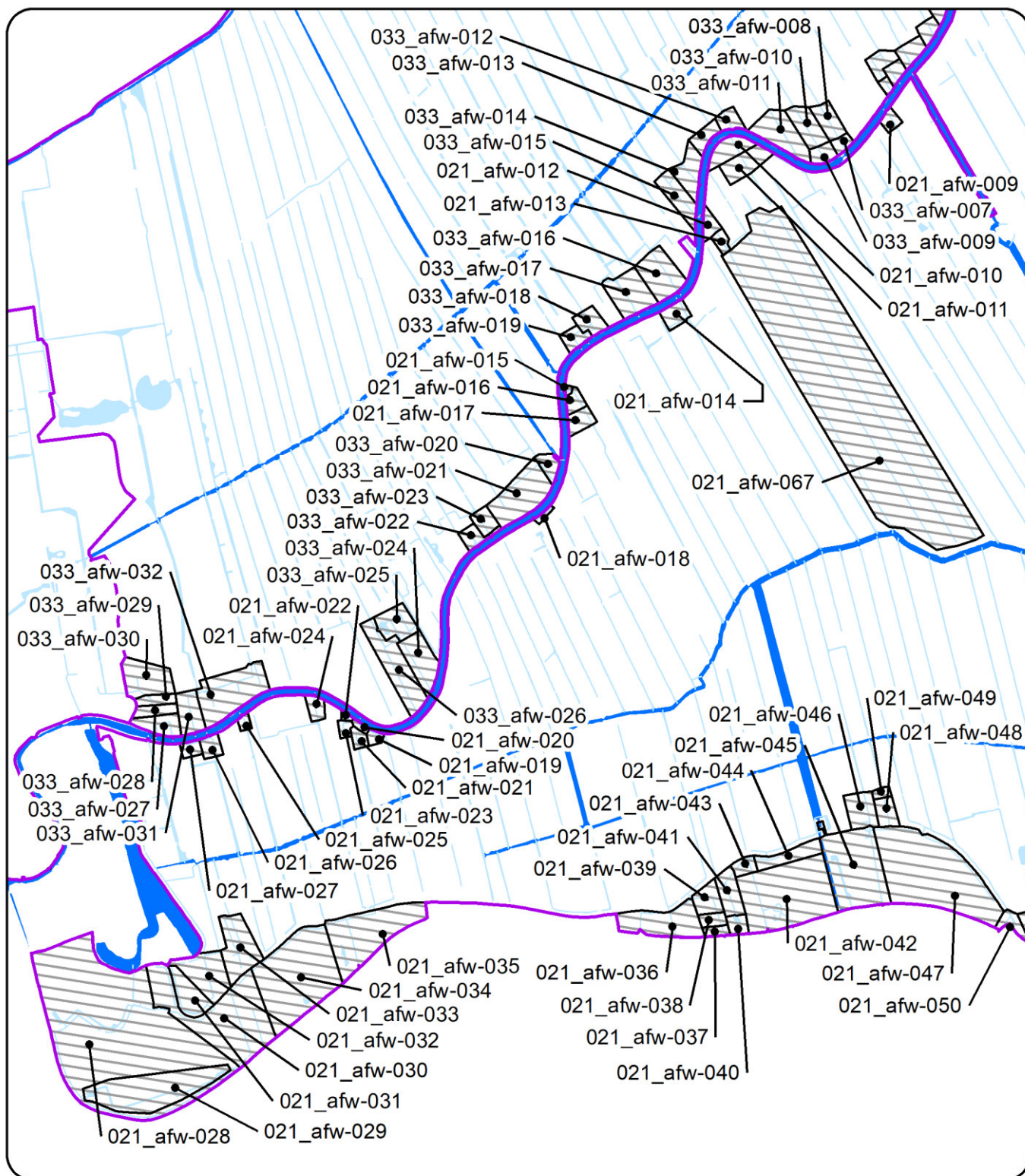

Figuur 15: Overzichtsk kaart met peilafwijkingen in het plangebied. Figuur 16 t/m 19 laten de 4 deelkaarten zien waarop de codes van de peilafwijkingen zijn weergegeven.

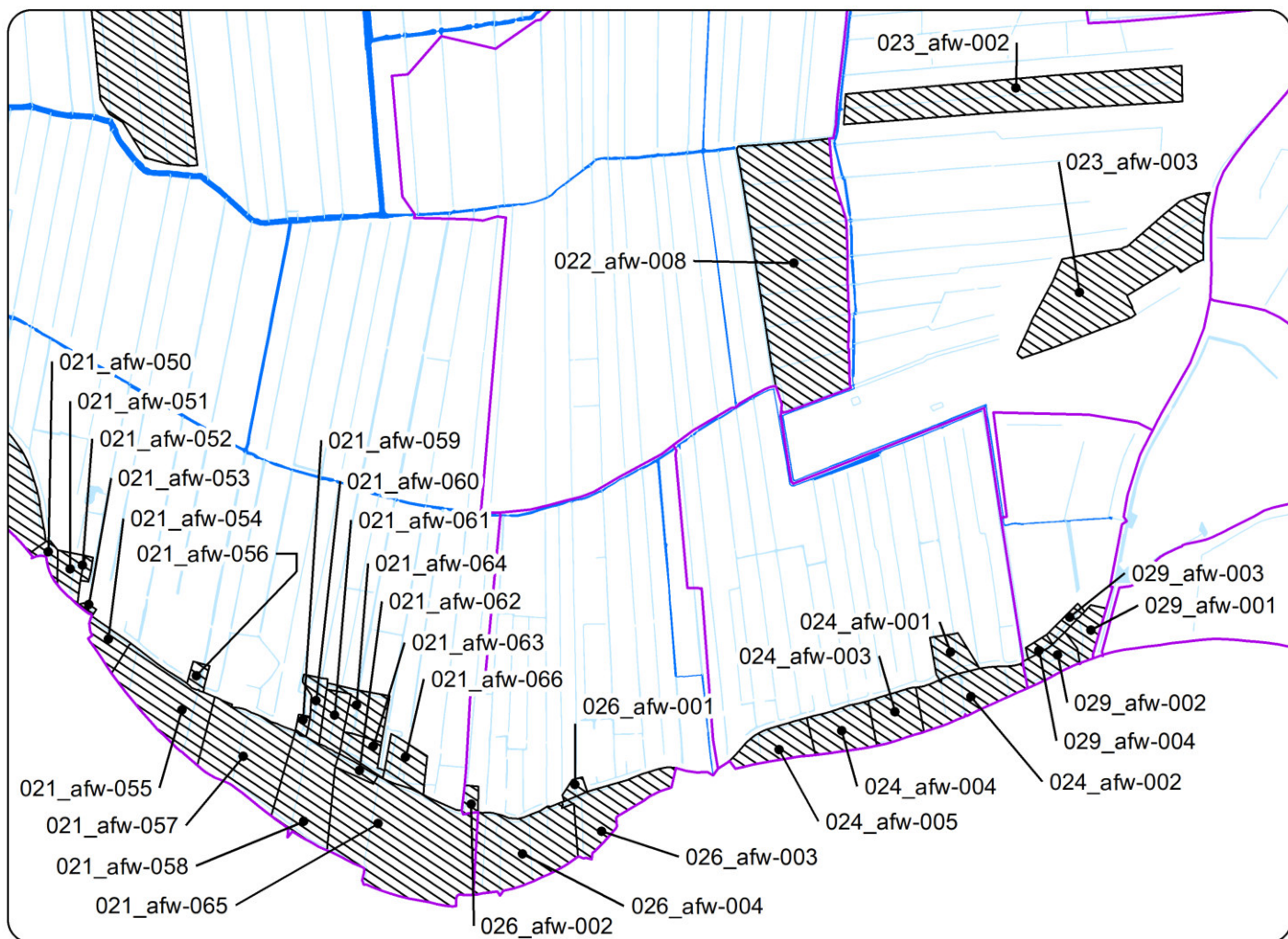

Figuur 17: Detailkaart 2: Peilafwijkingen Linschoterwaard.

Figuur 18: Detailkaart 3: Peilafwijkingen Linschoterwaard.

Figuur 19: Detailkaart 4: Peilafwijkingen Linschoterwaard.

Tabel 1: Overzicht met peilafwijkingen en soort peilafwijking

Code peilafwijking	Ligt in peilgebied	Bepalingen	Soort afwijking
001_afw-001 t/m 001_afw-004	LSW_001	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,83 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
001_afw-005 t/m 001_afw-007	LSW_001	Peil in eigen beheer tussen -0,75 m t.o.v. NAP en -1,83 m t.o.v. NAP.	Peilafwijking
001_afw-008 en 001_afw-009	LSW_001	Peil in eigen beheer tussen -1,00 en -1,83 m t.o.v. NAP.	Peilafwijking
001_afw-010	LSW_001	Conform bepalingen uit verleende vergunning.	Onderbemaling
001_afw-011	LSW_001	Peil in eigen beheer op -1,10 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
001_afw-012 t/m 001_afw-013	LSW_001	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,83 m t.o.v. NAP.	Peilafwijking
003_afw-001 t/m 003_afw-008	LSW_003	Peil in eigen beheer tussen -0,55 en -1,83 m t.o.v. NAP en 003_afw-002.	Peilafwijking
005_afw-001 t/m 005_afw-002	LSW_005	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -2,00 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
011_afw-001 t/m 011_afw-017	LSW_011	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -2,08 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
012_afw-001 t/m 012_afw-008	LSW_012	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,78 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
015_afw-001 t/m 015_afw-013	LSW_015	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,44 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
017_afw-001 t/m 017_afw-005	LSW_017	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,15 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
019_afw-001 t/m 019_afw-003	LSW_019	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -0,83 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
021_afw-001 t/m 021_afw-035	LSW_021	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,96 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
021_afw-036 t/m 021_afw-066	LSW_021	Peil in eigen beheer tussen -0,58 en -1,96 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
021_afw-067	LSW_021	Conform bepalingen uit verleende vergunning.	Onderbemaling
022_afw-001 t/m 002_afw-007	LSW_022	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,80 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
022_afw-008	LSW_022	Peil in eigen beheer tussen -1,65 en -1,80 m t.o.v. NAP.	Peilafwijking
023_afw-001	LSW_023	Peil in eigen beheer tussen -1,11 en -1,60 m t.o.v. NAP.	Peilafwijking
023_afw-002	LSW_023	Conform bepalingen uit te verlenen vergunning.	Onderbemaling
023_afw-003	LSW_023	Conform bepalingen uit verleende vergunning.	Opmaling
024_afw-001 t/m 024_afw-005	LSW_024	Peil in eigen beheer tussen -0,58 en -1,73 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
025_afw-001 en 025_afw-002	LSW_025	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -1,10 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening

026_afw-001 026_afw-004	t/m	LSW_026	Peil in eigen beheer tussen -0,58 en -1,58 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
029_afw-001 029_afw-004	t/m	LSW_029	Peil in eigen beheer tussen -0,58 en -1,55 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening
033_afw-001 033_afw-032	t/m	LSW_033	Peil in eigen beheer tussen -0,45 en -2,02 m t.o.v. NAP.	Hoogwatervoorziening

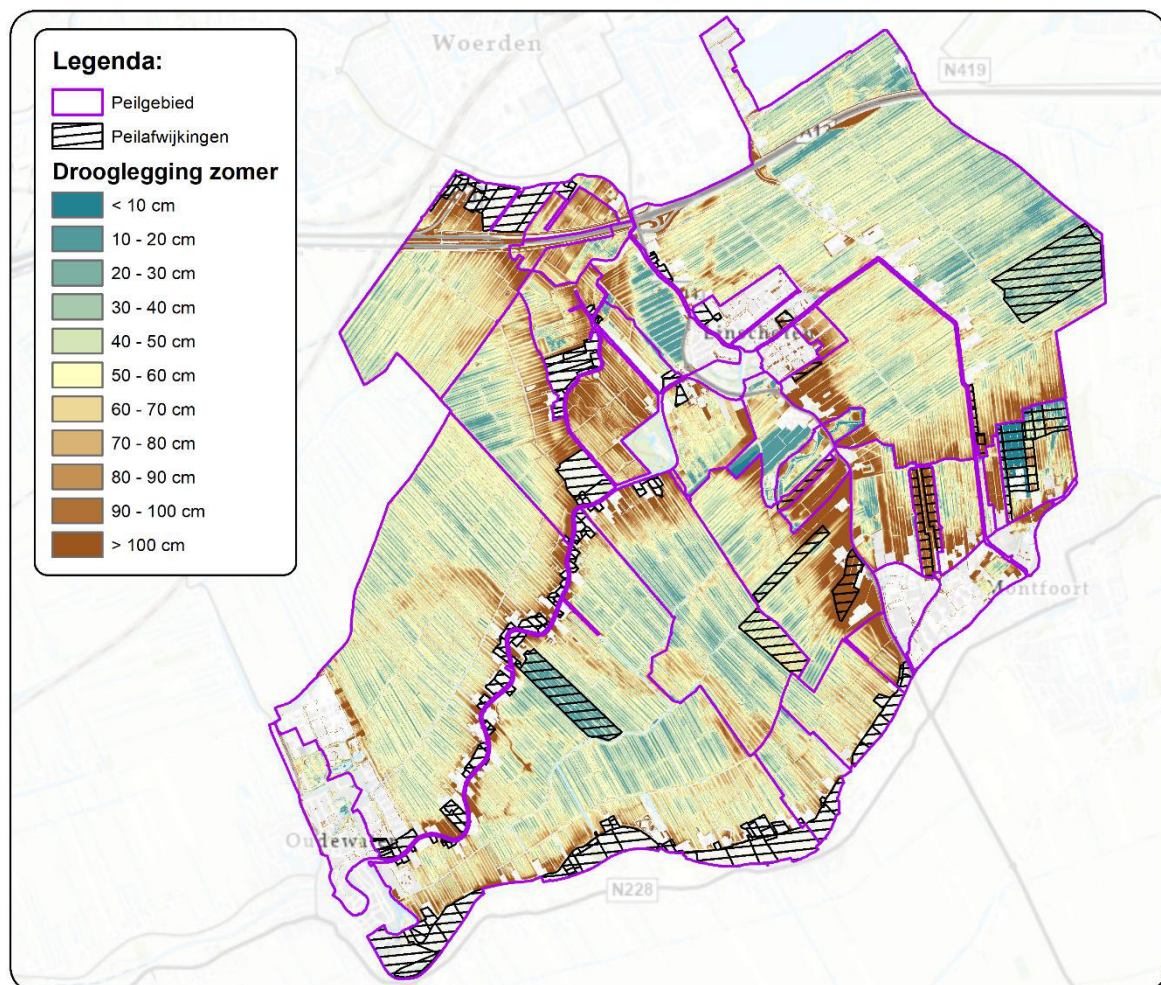
6 Effecten van de nieuwe peilen

Bij het opstellen van een peilbesluit kijkt het waterschap naar mogelijke effecten van het waterpeil op het watersysteem en andere watergerelateerde beleidsthema's zoals de waterkwaliteit, klimaatbestendigheid, het remmen van bodemdaling, grondwater, biodiversiteit, waterveiligheid en mogelijke effecten op de omgeving zoals archeologie en cultuurhistorie.

Hieronder worden de effecten van de peilen beschreven.

6.1 Drooglegging

In figuur 20 is de drooglegging voor het gebied weergegeven met de nieuwe peilen van dit peilbesluit.

Figuur 20: Droogleggingskaart bij het zomerpeil. In de gebieden met een peilafwijking (gearceerd op de kaart) gelden andere peilen. De drooglegging wijkt hier dus af.

Voor het berekenen van de drooglegging is gebruik gemaakt van de maaiveldhoogtes uit het meest recente Actueel Hoogtebestand Nederland, het AHN5 (zie ook Figuur 4). Het gebied is voor het AHN5 ingemeten in 2023.

6.2 Grondwater

In het nieuwe peilbesluit worden in de meeste peilgebieden de langjarige praktijkpeilen vastgelegd. Deze praktijkpeilen liggen in bijna alle gevallen hoger dan de vigerende peilen uit het vorige peilbesluit. Dit betekent dus voor de meeste gebieden een verhoging van de grondwaterstand. Ten opzichte van de praktijk verandert er maar in een paar peilgebieden iets. Bij de meeste hiervan is het een wijziging

van maar een paar cm die de grondwaterstand nauwelijks zal beïnvloeden. Bij LSW_012 gaat het om een verlaging van 10 cm ten opzichte van de praktijk. Hierdoor zal de grondwaterstand in dit peilgebied lager komen te staan. Ten opzichte van het vigerend peil is dit echter een verhoging van 12 cm.

De grondwaterstanden worden beïnvloed door verschillende factoren. De slootpeilen spelen een rol, maar neerslag en verdamping hebben een groter effect.

6.3 Wateroverlast en waterbeschikbaarheid

Het waterschap toetst het watersysteem aan de gebiedsnormen voor waterkwantiteit die zijn vastgelegd door de provincie. De laatste toetsing komt uit 2016. Uit deze toetsing is gebleken dat er in de Linschoterwaard drie gebieden zijn met een risico op wateroverlast. Het waterschap heeft maatregelen getroffen om het watersysteem te verbeteren door duikers te vergroten en stuwen te verbreden. Met deze maatregelen voldoet het watersysteem weer aan de gebiedsnormen. In het nieuwe peilbesluit gaat het peil in een paar peilgebieden een paar cm omhoog. Dit leidt tot iets kleinere droogleggingen en dus minder bergingsmogelijkheden in het watersysteem. Omdat het om enkele centimeters gaat, is de verwachting dat dit niet tot grote problemen zal leiden.

Ook worden er op twee plaatsen in het gebied peilgebieden samengevoegd. Het samenvoegen van verschillende kleinere peilgebieden tot één of enkele grotere peilgebieden veroorzaakt robuustere eenheden. Beheer van het waterpeil wordt zo eenvoudiger en vermindert wateroverlast bij afwijkende omstandigheden.

Transitie in het veenweidegebied

In de toekomst vindt er als gevolg van economische ontwikkelingen, klimatologische veranderingen en doorgaande bodemdaling naar verwachting een langzame ruimtelijke transitie plaats in het veenweidegebied. Ook de stikstofdiscussie kan dit aanjagen. Zowel grootschalige als kleinschalige transities bieden kansen voor het waterbeheer, waarbij het waterschap actief zal participeren. Daarnaast ziet het waterschap vernatten als een kansrijke strategie in het veenweidegebied: vernatten van het gebied om bodemdaling tegen te gaan en om droogteschade te voorkomen is acceptabel, hoewel dit leidt tot afname van de bergingscapaciteit. Zie voor meer informatie de Visie en Handelingsperspectief Toekomstbestendig Watersysteem van het waterschap.

Watertekort

Watertekort is een normaal verschijnsel. Gemiddeld verdampt er elke zomer circa 100 mm meer water dan er aan neerslag valt. In droge zomers kan dit verschil oplopen tot 300 mm. Het zomerse tekort wordt meestal in het winterhalfjaar weer aangevuld. Peilbeheer kan bijdragen aan het omgaan met watertekort door het peil tijdelijk te verhogen in droge tijden of door het water beter te verdelen over een gebied.

Extreem weer

Door klimaatverandering komt extreem weer, zoals hittegolven, hevige buien of droogte, steeds vaker voor. Een van de uitgangspunten van een peilbesluit is dat het nieuwe peilbeheer niet leidt tot meer wateroverlast. Het waterschap werkt in het Deltaprogramma Zoetwater samen met andere waterbeheerders aan het beperken van de gevolgen van droogte. In extreme situaties worden de calamiteitenplannen in werking gesteld.

6.4 Bodemdaling en broeikasgassen

Veenoxidatie en daarmee bodemdaling kunnen onder andere worden verminderd door de drooglegging te verkleinen. Ten opzichte van het vigerend peilbesluit gaan de peilen in het nieuwe peilbesluit vrijwel overal omhoog. Hierdoor wordt de drooglegging kleiner waardoor de snelheid van bodemdaling wordt geremd. De nieuwe peilen sluiten aan bij de droogleggingsnorm van 40 centimeter

in de zomer, of er wordt gestreefd naar het opzetten van het peil tot aan het kleidek bij klei op veen, zoals vastgelegd in de Nota Peilbeheer 2019 en de Regionale Veenweiden Strategie (RVS).

Er zijn verschillende methodes voor het berekenen van de broeikasgasemissies op basis van de grondwaterstand of de bodemdaling. De methodes zijn momenteel nog niet geschikt om toe te passen op kleinere gebieden, zoals de peilgebieden in de Linschoterwaard, vanwege het detailniveau en de vele onzekerheden.

Bodemdaling en de uitstoot van broeikasgassen in veengebied

Door veenoxidatie treedt bodemdaling op en komen uit de bodem de broeikasgassen koolstofdioxide (CO₂) en lachgas (N₂O) vrij. Veenoxidatie treedt op als veen blootgesteld wordt aan zuurstof. In het algemeen geldt: hoe lager het grondwaterpeil, hoe meer veen oxideert en hoe meer CO₂ vrijkomt. Andere factoren die de CO₂-uitstoot beïnvloeden zijn onder andere het landgebruik en het bemesten. Bij te hoge grondwaterstanden kan door de afbraak van organisch materiaal ook meer methaan (CH₄) vrijkomen. En onder natte omstandigheden kunnen door biologische processen ook meer lachgasemissies ontstaan. Methaan en lachgas zijn sterkere broeikasgassen dan CO₂. Om de broeikasemissies te beperken moeten de grondwaterstanden dus niet te laag en niet te hoog zijn.

6.5 Waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit

De nieuwe peilen zijn voor de meeste peilgebieden een verhoging ten opzichte van het vigerend peilbesluitpeil. Dit kan een gunstig effect hebben op de biodiversiteit door een nattere situatie. Ten opzichte van de langjarige praktijksituatie verandert er in de meeste peilgebieden niets. Flexibel peilbeheer is afgewogen voor de peilgebieden, maar vanwege de stedelijke en agrarische functie van de gebieden is flexibel peilbeheer niet wenselijk in het gebied. De peilgerelateerde maatregelen zullen dan ook niet bijdragen aan de verbetering van het streefbeeld.

Naast veranderingen in waterpeil zijn er ook wijzigingen in peilgebiedsgrenzen. Zo worden er op twee plaatsen twee peilgebieden samengevoegd tot één grotere robuuste eenheid. Een groter aaneengesloten watersysteem is beter in staat om eventuele verstoringen in de waterkwaliteit op te vangen. Het samenvoegen heeft daarom een positieve uitwerking op de waterkwaliteit van het gebied.

De verhouding tussen de hoeveelheid inlaatwater en het gebiedseigen water is belangrijk voor de ecologische toestand van het watersysteem. Ingelaten water zorgt voor doorspoeling. In de Linschoterwaard wordt er water ingelaten vanuit de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en het boezemstelsel van de Oude Rijn.

Daarnaast is zorgvuldig beheer van de watergangen en wateroevers belangrijk voor de ecologische waterkwaliteit. Via het dagelijkse operationele waterbeheer kan het inlaatbeheer worden verbeterd en daarmee bijdragen aan een verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in de peilgebieden van de Snelrewaard en Wulverhorst. Bijvoorbeeld door het benutten van de neerslag om het gebied op peil te brengen.

Peilbeheer en waterkwaliteit

Het peilbeheer beïnvloedt niet alleen de hoeveelheid water in een gebied, maar ook de waterkwaliteit, ecologie en biodiversiteit. Het type peilbeheer bepaalt bijvoorbeeld hoeveel inlaatwater nodig is. De keuze van het type peilbeheer moet hierop afgestemd zijn. Waterkwaliteit en ecologie hebben daarom een volwaardige plaats binnen deze afweging.

6.6 Weidevogels

In de Linschoterwaard liggen twee grote weidevogelkerngebieden. Deze liggen in de deelgebieden Snelrewaard en Noord-Linschoten. In deze gebieden en ook voor sommige weilanden in de omliggende gebieden zijn pakketten actief voor agrarisch beheer. In deze gebieden wordt bijna overal

het huidige praktijkpeil vastgelegd. Dit betekent voor deze gebieden een peilverhoging ten opzichte van het vigerend peilbesluit. De droogleggingen zijn daardoor in dit nieuwe peilbesluit kleiner dan in het vigerende peilbesluit. Een hoger slootpeil leidt tot een hogere grondwaterstand in de percelen. Foeragerende en broedende weidevogels, die de voorkeur geven aan vochtige of nattere graslanden, kunnen hiervan profiteren.

Weidevogels en peilbeheer

Weidevogels zijn vogelsoorten die in graslanden broeden, zoals de kievit, de grutto, de tureluur en de scholekster. De populaties van deze vogelsoorten zijn de afgelopen decennia fors afgenomen. Over het algemeen hebben foeragerende (maart) en broedende (april) weidevogels een voorkeur voor vochtige tot natte graslanden. Het waterschap ondersteunt andere overheden en (agrarische) natuurverenigingen die maatregelen nemen voor de bescherming van de weidevogels. Waar dit gewenst is, kan het waterschap een hoger waterpeil vaststellen. Een hoger slootpeil leidt tot een hogere grondwaterstand in de percelen, weidevogels profiteren hiervan. Belangrijk daarbij is dat waterpeil en graslandbeheer sterk aan elkaar zijn gekoppeld.

6.7 Waterveiligheid

In het gebied zijn verschillende regionale waterkeringen aanwezig die het gebied beschermen tegen hoge waterpeilen in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en het boezemstelsel van de Oude Rijn. Vaak ligt er tussen deze grotere wateren en de polder nog een rij hoogwatervoorzieningen. In de hoogwatervoorzieningen verandert er niets aan de peilen. Ook in de polders langs de keringen verandert er ten opzichte van de praktijk weinig. Daarom worden er geen nadelige effecten verwacht voor de waterkwaliteit. Bij peilgebied LSW_019 is er een open verbinding naar het boezemstelsel van de Oude Rijn aanwezig. Omdat dit peilgebied bij de Linschoterwaard hoort zal deze open verbinding afsluitbaar gemaakt worden. Dit komt de waterveiligheid ten goede.

Stabiliteit waterkeringen

De stabiliteit van een waterkering is mede afhankelijk van het grondwaterprofiel in de kering. Dit profiel wordt bepaald door onder andere de grondsoort waaruit de kering bestaat, het profiel van de kering, de neerslag en verdamping op dat moment, maar ook door de drainagebasis. De drainagebasis is doorgaans de dichtstbijzijnde watergang, met het daarin gehanteerde peil. Veranderingen aan de locatie van de watergang of het gevoerde peil kunnen leiden tot een ander grondwaterprofiel in de kering en daarmee tot een (mogelijk ongewenste) verandering van de stabiliteit. Daarnaast heeft het waterpeil in een watergang direct invloed op de belasting van een aangrenzende waterkering, zoals in het geval van een boezemwater waarlangs een regionale kering ligt.

6.8 Cultuurhistorie en archeologie

In de Linschoterwaard liggen gebieden met een middelhoge en hoge trefkans op archeologische waarden. Deze gebieden liggen langs oude stroomruggen die het gebied doorkruisen. Het grootste deel heeft een lage trefkans op archeologische waarden. Uitgangspunt is dat de archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem moeten worden bewaard en behouden. Daarnaast moet waar mogelijk de cultuurhistorische waarde van het karakteristieke veenweidelandschap worden versterkt.

Ten opzichte van het huidige praktijkpeil zijn er slechts kleine wijzigingen van enkele centimeters die weinig effect zullen hebben op archeologische waarden. In peilgebied LSW_012 gaat het peil 10 cm omlaag ten opzichte van het praktijkpeil. Ten opzichte van het vigerend peilbesluit is dit echter een verhoging van 12 cm. LSW_012 ligt in een deel met een lage trefkans op archeologische waarden. Hierdoor, en vanwege de lagere peilen uit het vigerend peilbesluit, worden er geen nadelige effecten verwacht op het gebied van cultuurhistorische waarden.

Archeologie en de grondwaterstand

Archeologische vindplaatsen in vochtige bodems, bijvoorbeeld resten van historische nederzettingen, bevatten veel kwetsbaar materiaal. (Grond)water beschermt organische materialen, zoals hout en skeletten. Als ze onder water staan, kan er geen zuurstof bij komen. Zodra er wel zuurstof bij komt, vergaan ze. Als de archeologische resten dus dicht bij de oppervlakte liggen, kan een verlaging van het waterpeil ertoe leiden dat ze vergaan.

6.9 Recreatie

Het water in de Linschoterwaard wordt niet op grote schaal gebruikt voor recreatieve doeleinden. Wel heeft Linschoten een polsstokclub. De vereniging beschikt op sportpark Rapijnen over een brede vaart met meerdere schansen. Het water valt binnen peilgebied LSW_007. Het peil wijzigt hier niet ten opzichte van het huidige praktijkpeil. Door de Linschoterwaard loopt ook een kanoroute over de Lange en Korte Linschoten en de Montfoortse Vaart. Deze waterwegen horen bij het Peilbesluit Boezems Oude Rijn en vallen buiten dit peilbesluitgebied. Omdat de peilen ten opzichte van de huidige praktijkpeilen bijna overal gelijk blijven worden er geen nadelige effecten verwacht voor de (water)recreatie in het gebied.

Recreatie en peilbeheer

Bij de afweging van het peil houdt het waterschap rekening met de recreatieve functies en/of het recreatieve (mede)gebruik van het water.

6.10 Vaarwegbeheer

In de Linschoterwaard zijn er geen vaarwegen waar het waterschap het vaarwegbeheer uitvoert. Door het gebied lopen wel de Korte en Lange Linschoten en de Montfoortse vaart. Deze vallen binnen het boezemstelsel van de Oude Rijn. Het waterschap is hier wel verantwoordelijk voor het vaarwegbeheer. Het boezemstelsel heeft een eigen peilbesluit en deze vaarwateren vallen daarom niet onder dit peilbesluit.

Een deel van de polders in de Linschoterwaard loost water op het boezemstelsel van de Oude Rijn. Omdat er geen grote veranderingen zijn ten opzichte van de huidige praktijkpeilen worden er geen grote veranderingen verwacht in de hoeveelheid water die wordt geloosd. Er zullen dus ook geen grote positieve of negatieve effecten zijn voor het vaarwegbeheer van de Korte en Lange Linschoten en de Montfoortse Vaart.

Vaarwegbeheer en het peilbesluit

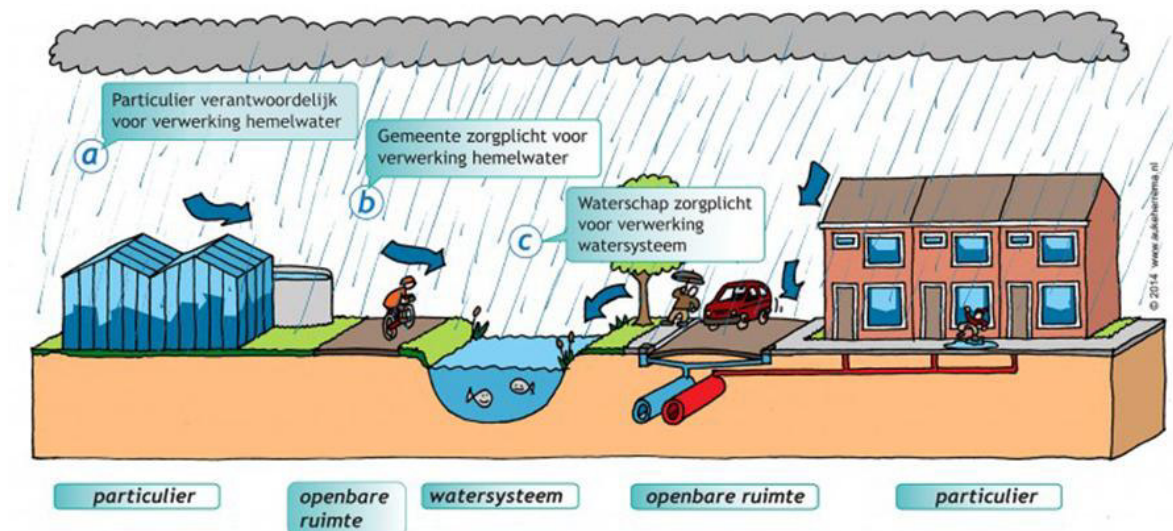
De Waterwet beschouwt het vaarwegbeheer als integraal onderdeel van het watersysteem. In de praktijk van het waterschap gaat het om de vaarwegen in het boezemsysteem die gebruikt worden voor recreatievaart en beroepsvaart. Het waterschap betreft het vaarwegbeheer bij de besluitvorming over het peilbeheer, daar waar het waterschap als vaarwegbeheerder is aangewezen.

Bij een peilafweging worden het vaarprofiel, de brughogtes en de drempelhoogtes van sluizen meegewogen naast de overige belangen, om een veilige en vlotte doorvaart te kunnen garanderen. Zo nodig wordt daar in het peilbeheer rekening mee gehouden. 2

7 Verantwoordelijkheden waterbeheer

7.1 Wie doet wat in het waterbeheer?

De verschillende overheden hebben elk hun eigen taak in het waterbeheer: waterschap, gemeente en provincie. Maar ook grondeigenaren hebben een verantwoordelijkheid in het waterbeheer. Elke partij moet zelf maatregelen nemen om problemen op zijn terrein te beperken of te voorkomen. Dit wordt in onderstaande tekening toegelicht.

Figuur 21: Overzicht taken en verantwoordelijkheden waterbeheer.

Grondeigenaar

Een grondeigenaar is verantwoordelijk voor het (grond)water op zijn/haar perceel en onder de gebouwen op deze grond. De grondeigenaar is voor het eigen perceel verantwoordelijk voor maatregelen om wateroverlast van regenwater of grondwater te voorkomen. Ook zijn grondeigenaren op eigen perceel verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van waterinfiltratiesystemen.

Bij een peilafwijking is de grondeigenaar of gebruiker verantwoordelijk voor het op peil houden van de sloten binnen de peilafwijking en voor de kunstwerken (inlaat, stuwen, gronddammen, damwanden en pomp) die hiervoor nodig zijn.

Gemeente

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor het grondwaterbeheer in de openbare ruimte (bebouwd gebied) en voor de afvoer van regen- en afvalwater via het riool. Dit betekent dat de gemeente maatregelen moet nemen om structurele grondwaterproblemen in openbaar stedelijk gebied te voorkomen of beperken.

Waterschap

Het waterschap zorgt voor een goede werking van het oppervlaktewatersysteem en voor het op het juiste peil houden van het water in sloten en vaarten. Met behulp van stuwen, sluizen, duikers en gemalen kan water worden afgevoerd, vastgehouden en/of worden binnengelaten.

Provincie

De provincie is verantwoordelijk voor de algemene kaders waarbinnen waterschappen en gemeenten moeten werken en voor de kwaliteit van het grondwater. De provincie gaat ook over het verstrekken en handhaven van vergunningen voor grondwateronttrekkingen zoals drinkwatervoorzieningen, onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar, bodemenergiesystemen en grondwaterbeschermingsgebieden.

7.2 Wat kunt u van het waterschap verwachten?

Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om te voldoen aan het vastgestelde peilbesluit. Om het waterpeil onder alle omstandigheden goed te kunnen sturen, is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor water is en blijft. In natte tijden is opslagruimte (berging) gewenst en in droge tijden is een voorraad nodig, des te meer omdat we door klimaatverandering vaker met extreme situaties te maken krijgen.

Voor melding van een klacht of overlast kunt u terecht op de [website van het waterschap](#). Het kan bijvoorbeeld gaan om een te hoog of te laag waterpeil, afval in het water, problemen met de waterdoorstroming, ondermaats onderhoud van de waterkant of een scheur in de dijk. Voor meldingen zoals water op straat, problemen met de riolering, water in kelders dient u contact op te nemen met de gemeente.

8 Inspraak en informatie

8.1 Inspraak

Het ontwerppeilbesluit ligt van 20 april 2026 tot en met 31 mei 2026 ter inzage. Het peilbesluit, de peilbesluitkaart en de bijbehorende toelichting is te vinden op de [website van het waterschap](#).

Tijdens de inzageperiode is het mogelijk een inspraakreactie (zienswijze) in te dienen. Uw zienswijze kunt u richten aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Postbus 550, 3990 GJ Houten o.v.v. Zienswijze ontwerppeilbesluit Linschoterwaard. U kunt uw inspraakreactie ook per email sturen naar post@hdsr.nl.

Ook is er de mogelijkheid om in gesprek te gaan met het waterschap over het ontwerppeilbesluit. Hiervoor kunt u een afspraak maken met medewerkers van het waterschap.

8.2 Het vervolg – wat gebeurt er na de inspraakperiode?

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden verzamelt alle zienswijzen en neemt ze op in een inspraaknota. In de inspraaknota wordt aangegeven hoe het waterschap de zienswijzen behandelt. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend ontvangt een exemplaar van de inspraaknota. Daarna wordt het peilbesluit Linschoterwaard, samen met de inspraaknota, ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd.

8.3 Beroep na vaststelling

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om binnen zes weken na bekendmaking van de vaststelling van het peilbesluit beroep in te stellen bij de Rechtbank in Utrecht, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het peilbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Midden Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van het peilbesluit.

Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking. Indien beroep is ingesteld, kan daarnaast ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de voorzieningenrechter van dezelfde rechtbank. Daarvoor is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Het beroep en verzoek om een voorlopige voorziening kunnen ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

8.4 Contact en informatie

Voor meer informatie, een inhoudelijke toelichting op het peilbesluit, het maken van een afspraak en/of het indienen van een mondelinge inspraakreactie kunt u contact opnemen met Chayenne van Woerden, projectleider van het peilbesluit Linschoterwaard, via 06 – 5007 7083 of chayenne.van.woerden@hdsr.nl.

Het waterschap informeert u over de voortgang van het peilbesluit via de website: [Peilbesluit Linschoterwaard - HDSR](#).